

422/1904. jul 5.

A NAGY-BÁNYAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE
1904. ÁPRILIS HÓ 7-8-ÁN
NAGY-BÁNYÁN TARTOTT
GYŰLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:
SZABÓ JÓZSEF
EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

SZATMÁR,
KALIK ÉS SZEREMY KÖNYVNYOMDÁJA
1904.

A NAGY-BÁNYAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1904. ÁPRILIS HÓ 7-8-ÁN

NAGY-BÁNYÁN TARTOTT

GYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

SZABÓ JÓZSEF

EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

SZATMÁR,

KALIK ÉS SZEREMY KÖNYVNYOMDÁJA

1904.

A nagybányai ev. ref. egyházmegye
1904. ápril hó 7—8-ikán Nagybányán tartott közgyűlésén

J e l e n v o l t a k :

Bencsik István esperes, a 20, 23, 29 sz. ügyeknél Soltész János egyházi- és Böszörményi Zsigmond világi tanácsbíró elnöklete alatt:

Soltész János, Balogh István, Széll György, Molnár Lajos, Sátor Dávid lelkészi, Helmecy József, Tóth Mór, Csaba Adorján, Dr. Dezső Kálmán világi tanácsbírák.

Szabó József lelkészi, Torday Imre világi főjegyzők.

Magoss Ferenc lelkészi, Szilágyi Tihamér világi aljegyzők.
Dr. Harcsár Géza ügyész.

Balajthi Károly, Barkász Albert, Bartók Károly, Bogdány Lajos, Bottyán Pál, Ferency Imre, Hajdu Albert, Joó Kálmán, Kató Béla, Kálmán Sándor, Kiss Sándor, Kőrössi Ferenc, Kócsi Péter, Melegh Albert, Nagy Elek, Nagy Károly, Nagy Lajos, Soltész Elemér, Szabó Bertalan, Szabó Károly, Szentgyörgyi Zsigmond, Tóth Dániel, Varga Zsigmond rendes, Ballay Aladár, Varga Antal helyettes lelkészek, Barta György nagybányai segédlelkész.

Sinka Lajos és Hajdu Ambrus tanítótestületi képviselők.

Papp Márton felsőbányai, Doby Ervin nagybányai, Vass Mihály misztótfalusi Domokos Mihály krassói, Helmeczy Pál pettyéni, Székely Mihály ombodi, Puskás László hiripi, Gulya Ferenc amaci, Maák Lajos berendi, Botos János apai, Hankovszki Béla józsefházai, Székely Mihály görbedi, Angi Lajos sárközi, Ozsváth Géza batizi, Boros Antal szamoskőrödi, Gáll Mihály homoki, ifj. Kelemen Ignác kis-hodosi, Hajdu János rozsályi, Barta János méhteleki, Szabó István tiszta-berki, Krakkó Károly nagy-hodosi, Bakos Sándor kis-paládi egyházi képviselők.

Sólyom Ferencz, Imre Károly, Csonka József, Tóth Miklós tanítók és szép számú hallgató közönség.

1. Esperes ur magas szárnyalásu a sziveket és lelkeket Istenhez emelő s munkálkodásunkra áldást, sikert kérő buzgó ima után, a következő beszéddel nyitotta meg a gyűlést:

Mélyen tisztelt egyházmegyei közgyűlés!

Szeretett hitfeleim! s az Urban mindnyájan testvéreim! Legyetek üdvözölve e napon s e helyről általam!

A mai anyagias és minden téren rohanva haladó kor egyik jelszava hangzik felénk „munkára fel!” és ha igazoltnak ismerjük el a nagyszerű magyar költőnek ama bölcs mondását: „Hass, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül,” akkor talán helyesnek s okadatoltnak ismerik el önök, ha most mielőtt fontos feladatunk megoldásához kezdenénk, ezen buzdító szavakat intézem hozzájuk, — hiszen azért jöttünk, hogy egyesített közös erővel munkáljuk száz sebből vérző egyházunk javát, — azért jöttünk hogy alkossunk ott, hol az idő romboló keze, vagy talán a rideg közöny, vagy talán a rossz akarat pusztulást okozott. Azért jöttünk, hogy gyarapítsuk, újabb életre költsük az itt-ott lankadó buzgóságot s ekként jó akaratu önzetlen tevékenységünkkel, ha fényt nem, legalább egy halvány sugárt derítsünk közös szent örökségünk, a gondjainkra bizott egyházmegyére s ez által szeretett hazánkra.

Igen! — hangsúlyozva mondom — hogy közvetve szeretett hazánkra, mert mi magyar reformátusok — miként egy kiváló nagy emberünk mondotta — „az általános szabadság jellem vonása mellett, azzal a világtörténelmi missióival birunk, hogy a magyar nemzeti ügynek tegyünk szolgálatot s a világ minden református emberét kell, hogy büszkességgel töltsse el azon tudat, azon magasztos érzés, hogy egy olyan egyháznak tagja, mely a szellem, vallás, politika terén egyformán a szabadság elvét hirdeti.”

Ha vissza nézünk egy pár századdal a történelem meze-

jén, oda abba az időbe, a mikor Karaffákat állított a zsarnoki hatalom a protestánsok üldözésére, oda abba az időbe, a mikor az eperjesi hóhér börtönnel, vérpaddal és karóba huzással kapacitált, a mikor egy természet szerint jó szívű, de gyáva és tehetetlen uralkodó elé egy könyörtelen fanatikus főpap véres kezekkel irta nem a törvényt, de a törvényteleniséget s látjuk, hogy az a hatalom, mely ostromozta a kort, mely nem felejtett, miként nem tanult, a protestantizmus elnyomásával mint törekedett elnyomni egyszersmind a szabad szellemet, a nemzeti törekvéseket és látjuk, hogy e zsarnoki törekvések dacára porba sujtott egyházunk tépett zászlója — a szabad eszmék jelvénye ma is fenn lobog! akkor csakugyan hinnünk kell azon szabad eszmék diadalában, melyeket a református egyház nemcsak hirdet, de képvisel s bebizonyítva látjuk, hogy a fenntartó erő, mely egyházunkat annyi vihar és fergeteg között fenntartotta s megsemmisülni nem engedte, a szabadság azon éltető erejében található fel, mely méltán magyarnak nevezett egyházunk szervezetében rejlik.

Ez a tudat, ez a felemelő érzés töltse be lelkeinket szolgatársaim, kik a legmagyarabb egyház szolgálatára áldoztátok oda munkásságtokat, tevékenységeket szívetek, lelketek minden dobbanását. Legyetek rendithetetlen őrállók azon helyen, hova a végzet állított.

És ti lelkes világi férfiak, kik anyagi jutalom nélkül, egyedül szívetek nemesebb hajlamaira figyelve s a nagy ősök csodával határos küzdelmei által lelkesítve, egyházunk alkotmányának egy-egy oszlopát képezitek, hevüljete a nagy idők hőseinek példája nyomán — szép tettekre s ha a viharzó élet esetleg ismét dacos csatát vivna egyházunk sokszor megostromolt bástyája ellen; jöjjetek erős karokkal támogatni az apostoli férfiakat, az Ur hivatott szolgálait, hogy el tudják viselni — ha kell — a csapásokat, miket reánk, magyar református egyházunkra mérne végzete.

Mi a türelem, mi az önmegadás apostolai vagyunk! Várunk! Reménykedünk! s úgy tetszik, mintha ma egyházunk jobb jövőbe vetett reményünk megvalósulásához közelebb állnánk, mint bármikor a múltban.

A küszöbön levő zsinat működésétől sokat várunk, de más részről bizodalunk van az új államkormány feje, a szó nemesebb értelmében erős kezűnek ismert gróf Tisza István jóakarátában, kiről tudjuk, hogy szívből, lélekben magyar s minden ízében egészen kálvinista, jól esik hinnünk, hogy ha valamely nem

várt rázkódtató esemény közbe nem jő, ez a férfiú leend egyházunk Józsuéja, a ki az 1848-iki törvény reánk vonatkozó §-ának legalább részben való életre hozása által, népünket a szolgaság földéről a rég várt ígért földre kivezetendi.

Vajha édesen táplált reményeinkben meg ne csalatkoznánk! Ilyen érzelmekkel, ilyen reménynyel jöttünk ez alkalommal össze, ilyen reménynyel nyitom meg a közgyűlést és midőn ezt teszem, magamat az egyházmegyei közgyűlés jó indulatába ajánlom!

2. Esperes ur jelenti, miszerint egyházmegyénk szeretve tisztelt gondnoka, az atyai szívét ért veszteség okozta fájdalom még most is leverő érzése s nyomasztó kedélyhangulata miatt jelen gyűlésünkön meg nem jelenhetett. Minek következtében világi elnök helyettesítésre lévén szükség: felkéri Böszörményi Zsigmond legidősebb világi tanácsbíró urat a társelnöki szék elfoglalására.

Böszörményi Zsigmond tanácsbíró ur a társelnöki széket elfoglalja.

3. Az egyházi képviselők megbízó leveleinek beszédese elrendeltetvén, esperes ur jelenti, hogy távolmaradásukat Pásztor István, Bodor Pál, Kürti Károly, Bodnár János, Papoleczy Károly, Papoleczy Zoltán, Király Gyula lelkészek igazolták.

Egyházi képviselők az elől kitett sorrendben igazoltatnak, az indokoltan távol maradó lelkészek mentései elfogadtatnak, az igazolás nélkül távol levő lelkészekről névszerint Dobos József uszkai, Papp József adorjáni lelkészekről a megszabott négy korona bíróságot egyhm. közpénztárnok vegye be.

4. Soltész János tanácsbíró ur annak előre bocsátása után, hogy most tartjuk első gyűlésünket az egyházmegyei gondnokunkat és családját ért gyászeset bekövetkezte óta, indítványozza, miszerint e gyászeset felett fejezze ki egyházmegyénk részvétét.

Egyházmegyénk egész közönsége őszinte részvéttel értesült azon fájdalmas veszteségről, mely szeretve tisztelt

világi elnökünket mélt. gróf Dégenfeld Sándor egyházmegyei gondnok urat reményteljes fia korai elhunytában sujtotta, s melynek fájdalmas érzése még most is kesergő bánattal tölti el atyai szívét. S midőn, egy érzelemmel csatlakozva a tett indítványhoz, kijelenti közgyűlésünk, hogy egyházmegyénk egész közönsége, valamint közgyűlésünk is igaz részvéttel osztozik gondnokunk s egész tisztelt családja gyászában: egy-szersmind kéri a Mindenhatót, hogy sérelmes sziveiket gyógyítsa s nagy bánatukat enyhítse a hit és val-lás mennyei vigasztalásának erejével.

5. Hivatalosan is tudomást vevén azon már mindnyájunk előtt ismeretes szomorú esetről, hogy nagybányai ev. ref. egyházunk volt tudós, hithű és buzgó lelkésze, egyházmegyénk lelkészi és tisztikarának sok ideig jeles tagja s egyházi és iskolai ügyeinknek lelkes munkása, Gulyás Lajos kis ujszállási lelkipásztor váratlanul, még munkabíró idejében elhunyt:

Egyházmegyénk közgyűlése kifejezi részvétét az ő váratlan elhunytá felett s egyházmegyénk volt hű és tevékeny munkásának, egyházi és iskolai ügyeink iránti egykori buzgó és sikeres szolgálatairól s még a távolból is megőrzött érdeklődéséről és meleg szeretetéről megemlékezve, — emlékét jegyzőkönyvünkben megörökíti.

6. A jegyzőkönyv hitelesítésére

Esperes elnöklete alatt kiküldetnek: Soltész János, Balogh István, Böszörményi Zsigmond, Tóth Mór tanácsbírák és a jegyzők.

7. Olvastatott a következő esperesi jelentés egyházmegyénk időközi állapotáról s a belhivatalnoki változásokról.

Nagytisztelätü egyházmegyei közgyűlés!

Egyházmegyénk területén jelenleg négy egyházunk — Mikola, Homok, Józsefháza és Amac kivételével — mindenütt csen-

des, béke és nyugalom honol, egyházi adóval tul terhelt gyülekezeink önmegadással s a jobb jövőben vetett hittel emelik terhes igájukat, bel hivatalnokaink java része pedig tudva, hogy egyházaink előhaladásának anyagi és szellemi felvirágzásának egyedüli alapja a béke és egyetértés, gyakran önfeláldozással is munkálkodnak az öszhang az egység és béke megszilárdításán, és nézetem szerint csak az ilyen lelkes és ilyen iskola tanító képes felemelkedni hivatása magaslatára 's leendő képes elvezérelni a gondozására bízott nyájat az igaz boldogság ígéret földé felé,

A közelebbi időben fájdalom több esetben kellett az állami assistentiát igénybe venni mint máskor. Édesen biztat azonban a remény, hogy talán nem sokára eljön az idő, a mikor az 1848. XX-ik törvénycikk vonatkozó §-ának megvalósításával könnyítve lessz szegény egyházaink sorsán s talán nem lessz, vagy legalább nem oly gyakran lessz szükség az államhatalom segítségére.

Belhivatalnoki változás mult gyűlésünk óta alig történt, de azt örömmel jelzem, hogy az egy ideig üresen álló magosligeti tanítói állomás ideiglenesen betöltetett Török Béla három osztályt végzett képezdei ifjuval, a ki eddigi osztály vizsgáit jeles és jó eredménynyel tette le, 's már eddig is ki vivta az egyház hiveinek méltánylását és ragaszkodását, de a kit elköteleztem hátra levő vizsgáinak ez évben leendő letételére.

Hogy iskolatanítóink miként felelnek meg rendeltetésüknek 's miként töltik be fontos hivatásukat, azt e gyűlés folyamán a tanügyi bizottság jelentéséből fogja megtudni az igen tisztelt egyh. megyei közgyűlés, de annyit már itt mondhatok, hogy egyházmegyénk tanítói kara, a buzgóságáról ismert egyh. megyei tanügyi bizottság elnökének vezetése alatt s a nem kevésbé derék egyesületi elnök nemes példa adása s folyton előre törekvő buzditása által ösztönözve s lelkesítve, kevés kivétellel igyekszik nemes feladatát betölteni!

Azt hiszem, és jól esik hinnem, hogy a fizetés kiegészítése és korpótlékok kiirtalása által némi anyagi javulást nyert tanítói állás hova tovább tisztességesebb megélhetést biztosít s ez által a népnevelés nehéz de egyik legáldásosabb munkájában fáradozók munkakedve buzgósága s nemes ambíciója is fokozottabb mérvű növekedést nyer! Adj! Isten hogy így legyen!

Hogy hivatalos állásomból kifolyólag a közigazgatás terén mult gyűlésünk óta hol? mennyi és minő munkát végeztem?

annak elsorolásával, — bár mint a testvér egyházmegyéek jegyzőkönyveiből látom — némely helyeken szokásban van, — nem akarom az egyházmegyei közgyűlés figyelmét fárasztani s drága idejét rabolni, de annyit nyugodt önérzettel mondhatok, hogy a hol szükség volt közbelépésemre, nem késtem legjobb belátásom szerint intézkedni s a hatáskörömbe eső dolgokat, ha nem is minden érdekelt félnek kedvére, de az igazságnak megfelelőleg s lehetőleg megnyugtatólag minden nagyobb láрма nélkül csendesen elintézni.

Ennyi az, a mit ez alkalommal az egyházmegyei közgyűlésnek jelentésemben tudomására hozni szerencsém van. — Adja Isten, hogy reményeink, vágyaink, melyekkel most telítve van a levegő, mind teljesülve legyenek! Legyen áldva Istentől s viruljon az idők végéig szerény kis egyházmegyénk!

Tiszteletem kifejezése mellett vagyok

Nagy-Palád, 1904. április 4.

Bencsik István
esperes.

Ezen esperesi jelentés, miután kevés kivétellel egyházaink békés állapotát s iskoláink s tanügyünk fokozatos fejlődését bizonyítja, örvendetes tudomásul vétetik.

8. Szabó József egyházmegyei főjegyző hosszas, fáradságos munkával kidolgozta az egyházmegyei végzések és határozatok tárgymutatóját 33 évről s bemutatta azt az egyházmegyei egyetemes lelkészértekezletnek, mely örömmel vette a munkálat kidolgozását tudomásul s kinyomtatását ajánlja egyházmegyei közgyűlésnek.

Közgyűlésünk az egyetemes értekezlet javaslatát elfogadja, a „tárgymutató“ kinyomtatását elhatározza. Szabó József főjegyző urnak munkálataért köszönetet szavaz.

9. Egyetemes lelkészi értekezlet a költségvetési rovatosságek hiányaira és fogyatkozásaira hívja fel az egyházmegyei közgyűlés figyelmét s bizottság kiküldetését kéri, mely a szükséges javításokat és pótlásokat eszközölje, hogy a kijavított

ivek, mielőbb kinyomatván az egyházak rendelkezésére bocsátassanak.

Közgyűlésünk a költségvetési iverk kijavítására bizottsági tagokul Szabó József főjegyző elnökle alatt Széll György, Molnár Lajos, Dr. Harcsár Géza, Nagy Lajos és Ferency Imre urakat küldi ki, munkálatuk eredményét az őszi közgyűlésen bevárván.

10. Olvasztatott az államsegély-osztó bizottság jegyzőkönyve a következőkben:

I. Egyházak közül segélyt kérnek: D.-Apáti, Pálfalva, Tisztaberek, Patóháza, Nagyhodos, Garbolcz, Adorján, Felsőfalu (leány egyház), Szamos-Kóród, Sárköz-Ujlak, Kis-Peleske, Magosliget, Sárköz.

Bizottság a sok kérelmező közül csak nagy gondossággal és valóságos lelkitusakodás közben jelöli meg a segélyezésre — szerinte — leginkább jogosult és reá szorult egyházakat. Ajánlja a következőket: 1. D.-Apáti, 2. S.-Ujlak, 3. Pálfalva, 4. Avasfelsőfalu, 5. Tisztaberek. Megjegyzi bizottság, miszerint tekintettel volt különösen arra, hogy — ráutaltságuk mellett — mely egyházak részesültek régebben segélyben; tekintettel volt arra is, hogy mi célra kéri s milyen a többiek mellett anyagi helyzete?

Igy is nehéz a választás, mert hiszen mind elég szegények s különösen Pálfalva és Patóháza közt csak úgy lehetett választani, hogy Pálfalva 1900-ban, Patóháza pedig 1902-ben részesült segélyben.

Még azt is különösnek tartja bizottság, hogy egyes egyházak — bár teljesen méltányoljuk indokaikat — hovatovább gyakorlatba kívánják vétetni azt a szokást, hogy — tekintettel nagyon szorult helyzetökre — évről-évre egyszer s mindenkor határozattal mondassanak ki segélyezendőknék.

Van egy precedens, melynek megteremtését akkor sem helyeselte bizottság, nevezetesen Tisztaberekre kimondotta az egyházmegyei közgyűlés, miszerint az minden évben segélyezendő. Most ugyanezt kéri Avas-Felsőfalu, de bizottság most se ajánlja ilyen határozat kimondását, sőt természetesnek és jogosnak tartaná, hogy miután Tisztaberek már három évben

egymásután segélyezettett: ezután csak a rendes segélyezés gyakorlata szerint legyen részesíthető rendes segélyben.

Egyért a többi szegénységgel küzdő egyházakat nem lehet megrövidíteni.

II. Segélyért folyamodik hét lelkész: Bodor Pál t.-berki, Molnár Lajos k.-peleskei, Pásztor István m.-ligeti, Joó Kálmán sz.-berki, Kócsi Péter n.-hodosi, Melegh Albert k.-remetei, Ballay Aladár józsefházi h.-lelkész.

Bizottság segélyre ajánlja; Bodor Pál, Molnár Lajos, Pásztor István, Joó Kálmán, Kócsi Péter lelkészeket.

Bizottság nagyon sajnálja, hogy különösen Melegh Albert lelkész urat — ismerve nehéz helyzetét — nem vehette fel a segélyezendők közé, mivel a múlt évben részesült segélyben. Ballay Aladár kérelmére megjegyzi, hogy még alig egy éve szolgál egyházmegyénkben mint helyettes lelkész.

III. Tanítók közül segélyt kérnek: Tóth József adorjáni, Ács Elek pettyéni, Peleskei Dániel sárközi, Huszár Benedek pálfalvai, Kaizler Sándor n.-kolcsi, Bagoly Albert józsefházi, Molnár Zsigmond sz.-kóródi, Oroszlán István sz.-berki, Erdős Endre k.-szentmártoni, Rácz Mihály garbolezi ideiglenes tanító.

Segélyezésre ajánlja bizottság; Tóth József, Ács Elek, Peleskei Dániel, Huszár Benedek, Kaizler Sándor tanítókat.

Különös tekintettel volt bizottság az előző segélyezés évére és a kérvényező szegénységére és terhes családi állapotára.

Egyházmegyei közgyűlésünk a segélyosztó bizottság javaslatához képest államsegélyben részesíti a következő egyházakat: D.-Apáti, S.-Ujlak, Pálfalva, Avas-Felsőfalu, Tisztaberek.

Egyben kimondja, miszerint állandó segélyezésre egy egyház se, tehát Tisztaberek se vehető ugyan fel, de kivételes viszonyok között élő szegény egyházak kérvényének elbírálásánál a sorrend szerinti segélyezéstől eltekint, sőt rendkívüli esetben ily egyházat három egymásután következő esztendőben is részesít államsegélyben s már ezuttal Avas-Felsőfalut, imaház építés indokából, három egymásután következő évi államsegély osztalékra felveszi. E vég-

zéshez való alkalmazkodásra a bizottság figyelmét felhívja.

Lelkészek közül segélyt nyernek: Bodor Pál, Molnár Lajos, Pásztor István, Joó Kálmán és az ajánlatba hozott Kócsi Péter helyett Ballay Aladár helyettes lelkész.

Tanítók közül: Tóth József, Ács Elek, Peleskei Dániel, Huszár Benedek, Kaizler Sándor.

11. Olvastatott a következő jegyzőkönyvi kivonat: Kivonat az egyházmegyei lelkészi gyámintézet kezelő választmányának Szatmáron 1904. január 26—27. napjain felvett jegyzőkönyvéből.

9. szám.

Széll György pénztárnok beadja az egyházmegyei lelkészi nyugdíj intézet 1903. évi számadását.

Kezelő választmány mielőtt e számadás vizsgálatába bocsátkoznék, kénytelen kiigazítani az 1902. évi számadásban elnézett tévedését, amikor a tőke állagához beszámította a pénztármaradványban a Tóth László által 1902. év folyamán befizetett 400 koronát is, holott az, az 1901. évi vagyon állag 3635 korona 45 fillér összegében már be volt foglalva. Így 1902. dec. 31-én a pénztár állaga e másodszor is beszámított 400 K-val kevesebb vagyis 4555 K 39 fillért tesz.

10. szám.

Felvétetett az 1903. évi számadása az egyházmegyei lelkészi nyugdíj intézetnek. Bevétel 1466 K 15 f; Kiadás 9 K 44 f; Maradvány 1456 K 71 f. Mult évi helyesbitett tőke 4555 K 39 f; továbbá a Kócsi Péter által 1903. folyamán teljesített 50 K tőketörlesztés — és az 1902. évben hibásan a tőkéhez irt 400 K 1903. évi $4\frac{1}{2}\%$ kamatának levonásával az 1903. évi maradvány 1388 K 71 fillért tesz. A lelkészi nyugdíjintézet összes vagyona tehát 1903. dec. 31-én 5944 K 10 f melyből kötvényen van 450 K, takarékpénztárban pedig 5494 K 10 f van elhelyezve.

Kezelő választmány részletesen átvizsgálta e számadást, azt a felmutatott takarékpénztári könyvvvel egyezése után telje-

sen rendben találta, ennek alapján Széll György pénztárnok részére elismerésének kifejezése mellett az egyházmegyei közgyűlés előtt a felmentvény megadását javasolja.

Kmf. Jegyzette s kiadta Sátor Dávid, kez. vál. jegyző.

A gyámintézet kezelő választmányának, az 1903 évi egyházmegyei lelkeszi nyugdíj intézeti számadás megvizsgálása tárgyában kelt határozatai jóváhagyólag tudomásul vétetnek s annak értelmében Széll György pénztárnok a számadás terhe alól, a szokott fentartással — elismerés nyilvánítása mellett — felmentetik.

12. Olvastatott a következő jegyzőkönyvi kivonat: Kivonat az országos gyámintézeti ellenőrző egyházmegyei bizottság Szatmáron, 1904. január 26—27. napjain tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből.

1. szám.

Széll György kezelő átadja 1903. évi számadását Elő volt irányozva mint hátralék, belépési díj: 520 K 73 f; tagsági díj 519 K 22 f; 1903. évi járulékul belépési díj 48 K 17 f; tagsági díj 1523 K 40 f, összesen elő volt irányozva 2611 K 52 f. Az 1039 K 95 fillérben előirányzott hátralékból befolyt belépési járulék 263 K 51 f; tagsági díj 358 K 93 f; összesen befolyt a hátralékból 622 K 44 f. Az 1903-ra előirányzott belépési járulékból befolyt 26 K 83 f; tagsági díjból 1278 K 85 f; késedelmi kamatban 25 K 33 f. Összes befizetés 1953 K 45 f. A késedelmi kamat levonása után hátralék maradt összesen 683 K 40 f. A földhitelintézethez a felmutatott nyugták szerint beküldetett 1953 K 45 f.

E számadás tételről-tételre átvizsgáltatván s a földhitelintézeti nyugtákkal összehasonlítottatván mindenben helyesnek találtatott.

Kmf. Jegyzette s kiadta Sátor Dávid, bizottsági jegyző.

A számadás s az arról szóló bizottsági határozat tudomásul vétetik s levéltárba tétetni rendeltetik.

13. Olvastatott a nm. vallás és közoktatási miniszter urnak

a lelkészi congrua lefoglalása tárgyában kelt s egyházkerületi főgondnok ur által másolatban megküldött következő leirata:

Másolat. A magyar királyi vallás és közoktatásügyi minis-
tertől. 81396—903. szám. Méltóságos és főtiszteletű Kiss Áron
tiszántuli ev. ref. püspök urnak. Debrecen. Méltóságos és Fő-
tiszteletű Püspök ur! A lelkészeknek az állami kincstártól járó
jövedelem kiegészítése, nézetem szerint figyelemmel az 1881.
évi LX. t.-cikkben foglalt rendelkezésekre, birói foglalás tár-
gyát még akkor sem képezheti, ha az érdekelt lelkész azt ön-
ként fel is ajánlaná, ezen véleményemet a m. kir. igazságügy-
minister ur is osztja. Ámde ismételten fordultak elő esetek,
hogy ily nemű járandóságok magán követelések fejében rész-
ben önként történt felajánlás következtében, részben hivatalból
s a törvény helytelen értelmezése alapján a bírósági végrehaj-
tók által lefoglaltattak, s hogy ezen foglalások ellen az érde-
kelt alperesek a törvényt nem ismerve jogorvoslattel nem él-
tek. Ennek elmulasztása következtében a letiltó intézkedések
jogerőre emelkedtek és lehetetlenné vált ugy reám, mint az
igazságügyminiszterre nézve, hogy a sérelmet utólag orvosol-
hassuk. Az ez irányban szerzett tapasztalatok alapján felkérem
Méltóságodat, méltóztassék a főhatósága alá tartozó, az állam
kincstárból jövedelem kiegészítést élvező lelkészeket megfelelő
módon a végrehajtási eljárásról szóló 1881. évi LX. t.-c. 34.
38. §-aiban foglalt rendelkezésekre figyelmeztetni, egyben pe-
dig felhívni őket, hogy a lelkészi jövedelem kiegészítés lefog-
lalását célzó bírósági végrehajtói rendelvényekkel szemben
esetről esetre, még pedig azoknak jogerőre emelkedését meg-
előzőleg előterjesztéssel, a kir. járásbiróságoknak a jövedelem
kiegészítésnek letiltását elrendelő, vagy azt jóváhagyó, végzé-
seivel szemben pedig felfolyamodással éljenek. Csak is akkor,
ha az érdekelték minden egyes foglalás esetén a fentebb is-
mertetett jogorvoslással élnek, leend lehetséges, hogy a fel-
sőbb bíróságok a fennforgó elvi kérdésben határozzanak, to-
vábbá hogy ez utóbbiak egymástól eltérő határozatai alapján a
jogegység megóvása érdekében az igazságügyminiszter közbe
léphessen. Végül figyelmeztetendők a lelkészek, hogy jövede-
lem kiegészítési járandóságuknak lefoglalás alapjául leendő ön-
kéntes felajánlásától minden körülmények közt saját jól felfo-
gott érdekükben tartózkodjanak, mert csak így lesz elkerülhető
hogy a lelkészi jövedelem kiegészítéseknél lefoglalhatóságát il-
letőleg az általam elfoglalt s bevezetőleg kiemelt elvi állás pont-

tól eltérő felfogás — a gyakorlati életben érvényesüljön. Budapesten, 1903. évi november hó 19-én. Berzevicy, s. k.

Ezen miniszteri leirat, tudomás végett egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vezetetni határozatott.

14. Olvastatott az egységes liturgia ügyében véleményezés végett kiküldött bizottság következő véleménye:

Tanácskozás tárgyává tétetik a konventi jkönyv vonatkozó pontja alapján a következő kérdés: „miben véljük megállapíthatónak az egységes liturgiát és mennyire terjedhet a megállapítandó egységes keretben a liturgia szabadsága?”

Erre nézve bizottságunk beható eszmecsere után következő megállapodásra jutott:

a) A hétköznapi istentisztelet elemei — mint általában ma is gyakorlatban van — legyenek: gyülekezeti ének; imádság; Minden templomi éneklés alkalmával a magyarországi ev. ref. egyház által egyetemesen elfogadott énekeskönyv használandó. Az imádságok szövegezésében a lelkész szabadsága érintetlenül hagyandó.

b) Vasárnap és ünnepnap délelőtti istentisztelet elemei legyenek: Gyülekezeti ének az általános gyakorlat szerint (fennálló és közének); előimádság; ének (u. n. textus felvétele előtti, több vidéken ma is szokásban van); textus felvétel; predikáció; imádság; uri ima; hirdetések; megáldás; gyülekezeti ének. Az imádságok szövegezésében és a predikáció textusának megválasztásában, valamint a beszéd tartalmát illetőleg a lelkész szabadsága érintetlenül hagyandó.

c) Vasárnap és ünnepnap délutáni istentisztelet elemei legyenek az ily napokon délelőtti istentiszteletre megállapítottak, ugyanazon sorrendben, csak hogy predikáció helyett felváltva bibliamagyarázat és kátémagyarázat tartandó. A bibliamagyarázat tárgyának megválasztásában lelkész szabad.

A sákramentumok kiszolgáltatására nézve:

d) A keresztség rendszerint a templomban, a rendes istentisztelet keretében a gyülekezeti utóének előtt a gyülekezet jelenlétében szolgáltatandó ki. A lelkész hivatalos helyiségében és magánházaknál rendkívüli esetekben. Liturgiai elemek: keresztelési beszéd; imádság; keresztelés; megáldás. A keresztelési beszéd a templomban és a lelkész hivatalos helyiségében végzett keresztelésnél, az imádság pedig bárhol végzett keresz-

telésnél egységesen megállapított szövegü legyen. Magánháznál végzendő keresztelésnél a beszéd szövegezése tekintetében lelkész szabadsága meghagyandó; a keresztelési igék elhagyása meg nem engedhető.

e) Az uri szent vacsora évenként 6 ízben, u. m. Karácsony, Husvét és Pünköst első napján, böjt 2 ik, augusztus utolsó és október utolsó vasárnapján délelőtt a gyülekezeti istentisztelet végzésével az istentisztelet helyén szolgáltatandó ki. Az istentiszteletet berekesztő megáldás előtt a lelkész emlékeztesse a gyülekezetet a megterített asztalra. A gyülekezeti utóének legyen egyszersmind előkészítő az Urvacsora kiszolgáltatásához. A sákramentom kiszolgáltatásának liturgiai elemei az Urasztalánál végzendők: Szeresztetési igék; urvacsorai beszéd (agenda); bűnvalló imádság; hitvallás; felhívás; a szent jegyek kiosztása; hálaadó imádság; uri ima; áldás. — Az urvacsorai liturgia szóval teljesítendő elemei az egész egyetemes egyházra nézve kötelező egységes szövegezéssel birjanak. (Tehát ne legyen karácsonyi böjti stb. agenda, hanem a beszéd legyen tisztán a sákramentom tárgyi magyarázata; az alkalmiság valamint a lelkész szabadsága érvényesüljön az istentisztelet keretében.)

Konfirmatio.

f) A konfirmatio Áldozó Csütörtökön a délutáni istentisztelet idején végzendő. Elemei: Gyülekezeti ének. Imádság (a szószékből) Gyül. ének. Alkalmi beszéd az Ur asztalánál. A növendékek hitvallása; a növendékek felvétele (kézfogás); a növendékek éneke; imádság; áldás. Gyül. ének. — A növendékek vizsgálata a körülményekhez képest előző napon vagy napokon avagy a konfirmáció keretén belül tartható; utóbbi esetben az alkalmi beszéd előtt végzendő. A szószékben mondandó imádság szabadon szövegezhető; a növendékekhez és gyülekezethez intézendő alkalmi beszéd, valamint a hitvallás és utóimádság egységesen megállapított szövegűek legyenek. Konfirmáció után a növendékek közt az ujszövetség példányai kiosztandók.

Esketés.

g) Az esketés templomban, lelkészi hivatalos helyiségben vagy magánháznál végezhető. Elemei a liturgiának; Előfohász; Beszéd; eskü; imádság; áldás. — A beszéd szövegezésében lelkész szabad legyen; az eskü és imádság szövege egységesen

megállapított. A hol lehet: az új pároknak az egyház részéről teljes bibliát adjon át a lelkész (az áldás előtt.) —

Temetés.

h) A temetésnél a lelkész mindig jelen legyen. (A nagy egyházakban legyen elég lelkész.) Temetési liturgia háznál és a sirnál végzendő. A háznál: gyülekezési ének (egységes halotti énekek.) Imádság. Uri ima. Gyül. ének. A sirnál: beszéd (rövid); gyül. ének. Az imádság és beszéd szövegezésében lelkész szabad legyen. Az utcai éneklés mellőzendő.

i) Lelkészavatás minden kerületben évenként tartassék a tiszántuli kerületben ez idő szerint érvényben levő minta szerint.

k) Lelkészbeiktatás vasárnapi istentisztelet keretében végzendő. Mielőtt az új lelkész felmenne a szószékbe: a beiktató és beiktatandó az Urasztalához mennek, hol az iktatandó (éppúgy esperes vagy helyettese) alkalmi beszédet mond a gyülekezethez és lelkészhez. Ez a beszéd, valamint a beiktatandó beszéde és imádságai szabadon szövegezhetők.

Ezekben kívánja bizottságunk az egységes liturgiára vonatkozó véleményét a nt. egyh. megyei közgyűlés elé terjeszteni.

Egyházmegyénk közgyűlése a bizottság véleményét helyesléssel fogadja s magáévá teszi.

Az e) pont alatt azonban, mely az uri szent vacsora kiosztásának idejéről és helyéről szól, ezen szavak után a gyülekezeti isteni tisztelet végeztével az isteni tisztelet helyén szolgáltatandó ki, beiktatni határozza e mondatot: Betegeknek elviendő és kiszolgáltatandó az urvacsora nemcsak a rendes templomi urvacsora osztás napján, hanem másodnapokon is, ha óhajtják.

Az ekkép kiegészített vélemény a főt. egyházkerület útján illető helyre felterjesztetni határoztatik.

15. Olvastatott ugyanazon bizottságnak a debreceni egyetem ügyében készített következő javaslata:

Egyházmegyei egyetemi bizottság alakítását — úgy hogy ez a természetszerűleg számos tagból összeállítandó bizottság gyűléskezés útján töltsse be feladatát — nem tartjuk célravezetőnek. Talán leghelyesebb volna, ha az egyházmegye elnök-

sége, az egyházak presbiteriumaihoz intézendő körlevélben hívná fel ezeket adakozásra és gyűjtésre s aztán az egyházak presbiteriumai a maguk legjobb belátásuk szerint működnek és vonnák be a nem egyházunkba tartozókat is működési körükbe. A presbiteriumok munkálkodásának eredményéről aztán a lelkészek meghatározott idő alatt számolnának be az egyházmegye elnökségének. Így az egyetemi központi bizottsággal szemben egyházmegyénket az elnökség képviselné.

A bizottság javaslata elfogadtatik, az elnökség megbizatik s felkéretik, hogy annak értelmében, a presbiteriumokat és a lelkészeket hívja fel a debreceni protestáns egyetem létesítése ügyében, a helybeli társadalmi tényezők bevonásával való buzgó közreműködésre; jelesen adományok gyűjtésére részint közadakozás, részint bálók tartása vagy más sikeres módok igénybevételével. A lelkészek a munkálkodás eredményéről az egyházmegye elnökségét időnként értesítsék, mely utóbbi fogja képviselni egyházmegyénket az egyetemi nagy bizottsággal szemben.

16. Olvastatott az új Énekes könyv ügyében véleményezés végett kiküldött bizottság véleménye.

Egyházmegyénk közgyűlése az énekügyi bizottság véleményét — a bizottság tagjai, különösen előadója Sinka Lajos ur iránt, a gondos tanulmányra valló s becses munkálat elkészítéséért elismerését fejezve ki — magáévá teszi s a főt. egyházkerület útján illetékes helyre felterjeszti.

17. Olvastatott a krassói ev. ref. egyházi takarékmagtár 1904 március 20-án tartott alapítói közgyűlésének 12. sz. a. kelt azon határozata, hogy a magtár már e folyó évben teljesen életbe lépjen, vagy is, hogy a már eddig amugy is általa fizetett 30 m. m. buza 5 m. m. tengeri lelkészi termény fizetés mellett a további hasonló mennyiségű és nemű fizetést is

a magtár teljesítse, az alapító egyháztagek pedig a további egyházi terményadó fizetés alól teljesen felmentessenek. Csakoltva van e határozathoz: 1. Az 1903. évi egyh. terményadó kivetés, mely a tervezett életbeléptetés esetén az egyház rendes bevételeit a magtár által teljesítendő fizetményeken felül is — 160—200 kor. értékkel csökkenteni, tehát pénzügyi egyensúlyát veszélyeztetni látszik. 2. A magtári törzsvagyon állása pénz 's terményekben az 1903 év végén. 3. Az idevonatkozó presbyteri gyűlési jegyzőkönyv; és 4. lelkészi előterjesztés, mely két utóbbi az életbeléptetésre vonatkozó komoly aggodalmait jelzi és sorolja elő.

Miután ezen fontos ügyben csak a legkörültekintőbb és legalaposabb megfontolás után hozhat egyházmegyénk közgyűlése minden részre nézve megnyugtató határozatot: Soltész János és Helmecy József tanácsbírókat bizottságilag kiküldi oly megbizással, hogy a helyszínén az ottani tényezők — minők presbyterium, viszonyok, iratok, pénztári főkönyvek, ügyiratok — figyelembe vételével, kiterjeszkedve a magtár jogi természetének megvizsgálására is, hogy t. i. az csak lelkészi, avagy a mellett tanítói fizetést is tartozik-e teljesíteni s esetleg egyházi szükségek fedezete is rendeltetése-e? — az ügyet tanulmányozzák, megvizsgálják s eljárásuk eredményéről őszi közgyűlésünkre terjesszenek be véleményes javaslatot; ki-mondván egyszersmind közgyűlésünk, hogy mig ez ügyet el nem dönti addig a magtár életbe nem léphet, vagyis a hivek helyett a lelkészi fizetést egészben nem teljesitheti.

18. A görbedi egyház — hiveinek megfogyatkozása, elszegényedése s a tanítói fizetés megjobbítására is felhasznált templom alapnak a templom építésére lett jogszerű felhasználása következtében 292 korona 92 fillérre apadt tanítói fizetésének 800 koronára egészítése céljából ismételten kérelmezett a vallás és közokt. miniszternél, s kérte, hogy a meg-

változott helyzetre tekintettel az eddigi 92 korona államsegélyt 407 koronára emelje fel, miután a nagymélt. vall. és közokt. miniszter 37.736—903. sz. rendeletével a megismételt kérvényre a 407 kor államsegély a görbedi ev. ref. tanítói fizetés kiegészítésére engedélyezte is; azon kérelemmel járul az egyház közgyűlésünkhöz, hogy a változott viszonyoknak megfelelően átalakított új díjlevelet fogadja el s megerősítés végett pártolólág terjessze főtiszteletű egyházkerületre.

Egyházmegyei közgyűlésünk, mivel itt nem a díjlevél értékének csönkítéséről, nem fizetés leszállításról, hanem csak díjlevél átalakításról van szó, mely változtatás a templom építési alapból adott, de ma már nem adható tanítói fizetés részletnek az állam által átvállalásából származott: a tényleges viszonyok figyelembevételével készült s 800 korona értékű díjlevelet készséggel helybenhagyja és megerősítés végett, három példányban, a főt egyházkerületi közgyűlés elé pártoló ajánlattal felterjeszti.

19. Az idő előre haladtával

elnök a tárgyalást berekeszti s a bírósági ügyek tárgyalására a mai nap délutáni 4 óráját, a közgyűlés folytatására a holnapi nap délelőtti 9 óráját kitűzi.

Második napi közgyűlés ápril 8-án.

20. Görbedi egyház beterjeszti új iskolájának és tanítói lakának az egyházmegyei építetű bizottság elnöke és két tagja közös hozzájárulásával készült tervrajzát és költségvetését.

Közgyűlés az építetű bizottság által készített tervrajzot és költségvetést elfogadja, az építésre az építésre az engedélyt — ez alapon megadja.

21. Dr. Harsár Géza egyh. megyei ügyész beterjeszti a Kiss Bertalan szatmári egyh. megyei főjegyző ellen egyház-

megyénk által a polgári bíróság előtt megindíttatni rendelte s már lefolytatott bünper iratait; jelesen a szatmári kir. törvényszék és a debreceni kir. ítélőtábla végzéseit jelezvén egyzersmind, hogy ezen végzésekkel Kiss Bertalan ellen az eljárás beszünttetett vádlott azon védekezése alapján, hogy ő ismeretes levelében foglalt sértő kifejezéseivel sérteni nem akart s azokat nem egyházmegyénk fegyelmi bíróságára vonatkoztatta értette. Tájékoztatásul becsatolja Kiss Bertalannak a bűnvádi eljárás rendén tett vallomását egyszerű másolatban s tekintettel arra, hogy a hozott határozatok ellen az 1896. XXXIII. t.-c 274. és 378. §§-ai alapján további jogorvoslatnak helye nincs, kéri: hogy közgyűlésünk a hozott határozatokat vegye tudomásul; továbbá keresse meg a szatmári ev. ref. egyházmegye fegyelmi bíróságát az iránt, hogy ezen ügyből kifolyólag Kiss Bertalan ellen beadott fegyelmi panaszukat érdemileg mielőbb elintézni sziveskedjék.

Egyházmegyénk közgyűlése ügyész jelentését, valamint a kir. törvényszéknek és ítélőtáblának az eljárását beszüntető végzéseit s az azoknak alapul szolgált mentő vallomását Kiss Bertalannak — tudomásul veszi s az iratokat irattárba tétetni rendeli.

Megkerestetni határozza egyzersmind a szatmári ev. ref. egyházmegye fegyelmi bíróságát az iránt, hogy ezen ügyből kifolyólag Kiss Bertalan ellen beadott panaszukat érdemileg mielőbb elintézni sziveskedjék.

22. Sátor Dávid beterjeszti 1903. évi könyvtári számadását 2 példányban.

Megvizsgálás végett kiadatik a számvizsgáló bizottságnak.

23. Olvastatott Nagy Lajos egyházmegyei közpénztárnok jelentése, melyben a számvizsgáló bizottság által a múlt évről megvizsgált számadás szerint Tisztaberek 194 K 7 f. Adorján 134 K 68 f. Sárköz 63 K 63 f. Mikola 207 K 49 fillérrel a közpénztárnak tartozásban vannak, ezen hátralékokra nézve hivatalos intézkedést kér.

Azon felelősség elvénél fogva, mely az egyházmegye elnökségét első sorban úgy közgyűlésünket, másodsorban a kint lévő és nem biztosított egyházi tartozásokkal szemben terheli, a törvény legszigorubb intézkedését kellene a nevezett hátralékos egyházak előjáróságai ellen alkalmazni. De ismerve Tiszta-Berek, Adorján és Sárköz egyházak nyomasztó anyagi viszonyait s majdnem fizetés képtelenségét. egyhm. közgyűlésünk ezuttal a törvényes eljárás rideg alkalmazásától eltekint és engedélyt ad nevezett egyházaknak arra, hogy az egyházmegye közpénztárával szemben fennálló tartozásaikat ez évi Szeptember hó 1-ig rendezzék.

Amennyiben pedig Mikola egyház régibb tartozása 81 K 82 f., mely összeg nem az egyház nyomasztó anyagi helyzete miatt nem fizettetik, hanem az előjáróság hanyagságára vezethető vissza, egyházm. ügyész utasítatik, hogy nevezett egyház előjárósága ellen a behajtásra nézve a hivatalos lépéseket tegye meg.

24. Olvastatott a számvizsgáló bizottságnak az egyházmegyei közpénztári tartozások rendezéséről szóló következő jelentése:

Nagytiszteletű és Méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Mult 1903. évi nov. 25-én az egyh. m. közpénztári kötvényeket átvizsgálva, azokra vonatkozólag a következő intézkedéseket tartjuk szükségesnek:

Meleg h Dániel örökösei 710 kor. tőke tartozás és esedékes kamatai per útján hajtassanak be.

2. Sárköz-Ujlak 94 kor. kötvénye hiányos, a hiányok pótlandók.

3. Gál Péterné 276 K. 25 fil. tartozása törlesztésére felajánlja gyámsegélyét, évi 300 K., s az új lelkésztől nye-

rendő beruházási illetékét. Az 1904. évi 300 K gyámsegély felvételéről már előre kiállította a nyugtát.

4. Kádár János 100 K. kötlevele hitelképességének megállapítása céljából Dr. Haresár G. ügyész urnak kiadatik.

5. Széll György 270 K kötlevelén némi hiányok pótol tassanak.

6. Papoley Zoltán 120 K kötlevele elfogadtatik, kamatja 1903. jan. 1-től számittassék.

7. Tar Lőrinc 280 K kötlevele.

8. Borsi Mihály 100 K kötlevele.

9. Kádár Ferenc 100 K kötlevelei ügyvéd urnak kiadatik

10. Barkász Albert 80 K váltója elfogadtatik.

11. Szilágyi Antal 504 K tartozását bekebelezés mellett 2 jó kezessel is biztosítsa.

12. Bencsik István tartozását 1—2 hó alatt kifizetni ígervén — ajánlata elfogadtatik.

13. Nagy Elek 1600 K kötlevele elfogadtatik Nagy Lajos megfelelő takarékpénztári betéti könyvének letétele mellett.

14. Kovács Zsigmond 200 K kötlevele 2 kezessel biztosítva van.

15. Molnár Lajos 200 K régebbi tartozásáról és 1000 K pénztári maradványról új szabályszerű kötvényt állítson ki. A bekebelezést egyhm. ügyvéd eszközölje. Az 1000 K kamatja 1904. jan. 1-től lesz esedékes.

Ezen számvizsgáló bizottsági gyűlés óta a következő ügyek intéztettek el.

1. Melegh Dániel örökösei tartozásából nt. Bencsik István esperes ur 1904. jan. 20-án 80 K kifizetett. Ez összeg a hátralékos kamat törlesztésére iratott. Hátralék kamat 126 K 40 f 1904. jan. 1-én.

2. Sárközlak tartozását, tőkét és kamatot kifizette.

3. Gál Péterné 300 K gyámsegély nyugtájáról ertesítem az egyhm. gyámintézeti választmányt, s a bizottság azt végezte, hogy előbb a gyámintézeti 150 K tőke tartozás és kamatai fedeztessenek nevezett gyámsegélyéből.

4. Kádár János tartozását kifizette.

5. Széll György kötvénye rendezve van.

6. Tar Lőrinc.

7. Borsi Mihály

8. Kádár Ferenc tartozásait kifizették.

9. Szilágyi Antal is kifizette adosságát.

10. Bencsik István tartozása ki van egyenlítve.

11. Nagy Elek tartozása nagyobb biztosítására Nagy Lajos takaréki könyve Széll Györgyhöz lett küldve.

Kovács Zsigmond hátralékos kamatai törlesztésére lelkészi kongruájából 2 ízben 50—50 kor. folyt pénztárba. Ma már kamat hátraléka nincs, sőt néhány kor. tőkéből is visszafizettetett.

Molnár Lajos 1000 illetve 1200 kor. tartozásáról elfogadható kötvény még most sincs kiállítva.

Jelentésünket ezekben megtéve kiváló tisztelettel vagyunk Nagybányán, 1904. ápr. 8. A nagytiszt. és méltóságos Egyhm. közgyűlésnek alázatos szolgálói: Tóth Mór b. elnök, Tóth Dániel, Nagy Lajos egyhm. pénztárnok, Dr. Harcsár Géza egyházm. ügyész.

Egyházmegyénk közgyűlése a számvizsgáló bizottságnak a közpénztári értékek rendezése tárgyában tett intézkedéseit jóváhagyja s részint annak alapján, részint a gyűlésünk folyamán felmerült ügyekre nézve a következő határozatokat hozza :

1. Széll Györgynek az általa Molnár Lajos volt pénztárnoknak befizetett s nyugtával igazolt, de Molnár Lajos által bevételbe be nem írott s így hátralékban szereplő következő összegek töröltetnek s Molnár Lajos terhére iratnak u. m. tőke 30 K kamat 18 K 90 f. ker. jegy ára az újvárosi egyház részéről 80 f. összesen 49 K 70 f.

2. Ezen összeggel együtt Molnár Lajos volt közpénztárnok tartozása 1249 K 70 f.-ben állapittatik meg. Minthogy pedig a Molnár Lajos által az 1200 K tartozásáról adott kötvény a perbeli bizonyíthatóság összes megkivántató feltételeinek nem felel meg: köteleztetik Molnár Lajos, hogy akár e kötvény teljes szabályszerűvé tételével, akár új elfogadható kötvénnyel, mindkét esetben azonban a fenti 49 K 70

f. tartozás biztosítására is kiterjedőleg — ezen kötvény illetve tartozása ügyét minél előbb rendezze, ellenkező esetben e. m. ügyész a kötvényben megállapított peres eljárás foganatosítására utasíttatik.

3. A bizottsági jelentés 3 pontjára vonatkozólag határoztatik, hogy miután néh. Gaál Péternek az e. m. gyámintézettel szemben is maradt fenn tartozása s az alapszabály szerint e tartozás a gyámsegélyből vonandó le: Gaál Péterné kötelezettsége e gyámintézeti tartozás kifizetése után fog a közpénztári tartozás törlesztésére érvényesíttetni.

25. Olvastatott az 1903. évi szept. 24-én Szinér-Váralján tartott e. m. közgyűlés 96. sz. határozatával kiküldött bizottság jelentése a józsefházai egyház követelése, illetve Tóth Sándor-féle ingatlan tulajdonjogának rendezése tárgyában.

A beadott jelentésből tényképp megállapítható, hogy a józsefházai 88. sz. tkkvjvi ingatlant Bagoly Albert és Szarka Károly a józsefházai ev. ref. egyház megbízásából a józsefházai egyház részére vásárolták meg. Miután egyházmegyénk a józsefházai egyház részére olyan engedélyt, hogy az a nevezett ingatlant Tóth Sándor részére bocsássa vissza sohasem adott, erre engedély kérve sem lett; s miután vevők, dacára az egyház részére történt vásárlásnak, az ingatlant saját nevükre iratták s átírásra alkalmas szerződést kiállítani vonakodnak: az ügyiratok azzal adatnak ki egyházmegyei ügyésznek, hogy mind a tulajdonjog megszerzése, mind a követelés biztosítása tekintetében az egyház érdeke megóvása mellett, szükség esetén peres uton is járjon el.

26. Olvastatott dr. Harcsár Géza egyházmegyei ügyész előterjesztése, melyben felszámolja, hogy a józsefházai egy-

háznak következő összegű betétei kezeltetnek Helmecey József egyházmegyei tanácsbíró ur által:

1) Könyöradományokból	2706 K 28 f.
2) Tőkesegélyből	2490 K — f.
3) Közpénztári alap	2177 K 63 f.
Összesen	<u>7373 K 92 f.</u>

Ezen összegből bizonyos hányad templom építésre felhasználható. De az egyház részére oly tőke vagyon meg hagyandó, melyből az egyház közszükséglete fedezhető legyen

Továbbá jelenti, hogy a tőkesegély kamatainak egy része az egyház szükségletére használtatott fel, miért is a felhasznált összeg a közpénztárból a tőkesegély — mint templom építési alapnak megtérítendő lesz.

Ezen jelentés alapján a Józsefházai egyház előljárósága értesittetik, hogy a templom építés céljára egyelőre csakis a könyöradományból begyűlt összeget és a közalapi tőkesegélyt használja fel, mely utóbbi alap kamatainak felhasznált egy részét a közpénztárból visszatéríteni lesz köteles.

Egyben az Egyház előljárósága utasittatik, hogy a telkek kisajátításából, ugy az erdő eladásából befolyt vételár összegéből Helmecey József tanácsbíró pedig a közalapi tőkesegély valamint a könyöradomány teljes összegéről tegyenek részletes jelentést, hogy annak alapján a templom építésére fordítható alap kiszámítható és a további lépések megtehetők legyenek.

27. Ballay Aladár Józsefházai lelkész kérelmez az iránt, hogy a templom építésre és harang beszerzésre országos könyöradomány gyűjtésre közgyűlésünk beleegyező nyilatkozatot adjon.

Méltányolva folyamodó egyház előljáróságának nemes törekvését — egyháza beléletének erősítésére irányult ügybuzgalmát, utasítja, hogy forduljon az alispáni hivatalhoz oly kérelemmel, hogy templom-

építés és harangszerzés céljából a vármegye területére adományok gyűjtésére engedélyt adni méltassák.

28. A nagybányai ev. ref. egyház 1903. dec. 6-án tartott egyháztanácsi gyűlésében 61. sz. a. elhatározta — mely határozat a dec. 20-án tartott egyházközségi közgyűlés 62 sz. határozata által jóváhagyatott, hogy Mátefy Ferencné és testvérei házastelkét, mely a templomkert és lelkészi lak végén fekszik, templomkert nagyobbitás, az egyházi telkek rendezése és a jövőben előjöheto építkezések helyes elrendezhetése céljából, örök áron megvásárolja E határozatok alapján a szerződést meg is kötötte a tulajdonosokkal. Most a térrajz melléklettel is bemutatott szerződés jóváhagyását kérelmezi

A helyszini vizsgálatott tartott küldöttség, a vételt az egyházra nézve előnyösnek tartja, ugyis mint a mely a befektetett tőkének biztos 5 és fél százalékos kamatozását nyújtja, ugy is mint a mely oly területnek az egyház részére megszerzését biztosítja, a mely az egyházi telektömbnek részét képezi. Ennélfogva annak engedélyezését, s a szerződés jóváhagyását véleményezi.

Egyházmegyénk közgyűlése, a vásárlás indokainak helyeslése mellett 's a küldöttség véleménye alapján megengedi a nagybányai ev. ref. egyháznak, hogy Mátefy Ferencné szül. Veress Ilka, özv. Lajos Györgyné szül. Veres Róza nagybányai lakosok és Szabó Endréné szül. Veress Ilona nyiregyházai lakosok tulajdonát képező 's Nagybánya város 106. sz. tljkönyvében 82 hrsza. foglalt Kispénzverő utcán 5 sorsz. a. levő házastelküket 4200 K kialkudott árért örökáron megvehesse illetve az ez ügyletben kötött szerződést jóváhagyja, s azt összes mellékleteivel együtt szabályaink értelmében, felsőbb jóváhagyás és végmegerősítés végett, a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre felterjeszteni határozza.

29. Az ombodi ev. ref. egyház 1093. aug. 9-én tartott

presbyteri gyűlése 31 sz. a. hozott végzésében — mely 1904. márc. 13-án tartott közgyűlésében 13 számú határozattal, egyenlő szavazat folytán, elnöki döntéssel helybenhagyott — elhatározza, hogy a leánytanító részére a régi (fi) tanítói kertnek azon, a mellékelt térrajzon feltüntetett mintegy 234 négyszögöl területű részét, mely a leányiskola kerítése iránt délről esik végig, veteményes kertül javadalmába átadja, és így az jövőre a leánytanító javadalmát fogja képezni. Indokolva van az átadás azzal, hogy a fitanító terhe a leányiskola felállításával nagyon megkönnyebbült s így is 300 négyszögöl házi kertje marad s az egyház semmi egyebet egész fizetéséből a 2 K tanítósa felállításával le nem vont, ezenkívül a faiskola kert 300 négyszögöl területe fiatal termő gyümölcsösssel szintén a fitanító használatába adatott. Továbbá: a 2-ik iskola tágas tanítói kertben építtetvén, nem is lehetséges, nincs is módja az egyháznak, hogy másutt adjon a leánytanítónak kertet. Végül: az újonnan választott fitanító is ezen kertrész kiszakításába megválasztásakor beleegyezett. Kéri ezek alapján az egyház közgyűlésünket, hogy a jelzett kertrészletnek a leánytanító javadalmába átadását jóváhagyni s a leánytanítói díjlevélbe beigtatását elrendelni méltóztassék.

Egyházmegyénk közgyűlése a kérelem indokait teljesen méltányolván: megengedi az Ombodi ev. ref. egyháznak, hogy a jelzett mintegy 234 négyszögöl területet a fitanító kertjéből kiszakithassa és a leánytanító javadalmába átadhassa. Egyszersmind e kertrészlet használatának jogát a fitanítói díjlevélből töröltetni s a leánytanítói díjlevélbe beigtattatni rendeli.

Ez ügy felsőbb jóváhagyás és megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetni határoztatik.

30. Melegh Gyula pusztadaróci lelkész kérelmében előadja, hogy néhai boldogult atyja Melegh Dánielnek az egyházmegye közpénztárával szemben fennálló tartozására nézve a hagyaték rendezése és az örökség megosztása alkalmával testvérei mint örökösök Meleg Albert köszeg-remetei lelkész Melegh Adolf

sárközüjlaki tanítóval egyeztek meg, hogy az egyházmegyei tartozást ez utóbbiak lesznek kötelesek fizetni. De ők kötelezettségeknek eleget nem tévén, az egyházmegye ügyésze által belettek peresítve, és ítéletileg el is marasztalva, — ezuttal oda járul kérelme, hogy amennyiben ő az örökségéből ezen egyházmegyei tartozásával szemben testvérei részére illő kárpótlást engedett át, a végrehajtás foganatosítása alkalmával, egyetemleges kötelezettségének fentartása mellett, első sorban a behajtás nevezett két öcséje ellen, eszközöltessék és csakis a végrehajtás esetleges sikertelensége esetén foganatosíttassék ő ellene.

A kérelem nem teljesíthető s utasíttatik ügyész, hogy a peres eljárást tovább folytassa kérelmező ellen, már azért is, mert ok nélküli költség lenne rá nézve a többi alperesek ellen való végrehajtás.

31. Egyházmegyei tanügyi bizottság ismételten felhívja az egyházmegye figyelmét a szamoskőrödi iskolára hol a 26—1904. számú egyházmegyei végzés dacára, az énektanítás ma is semmivel határos; mert Molnár Zsigmond, ki egyébként megfelelő tanító, az énektanításra képtelen, helyettesítőről pedig nem gondoskodik, ennek szomorú eredménye aztán az, hogy Szamos-Kőrödon az ifjú nemzedék teljességgel nem tud énekelni, mely körülmény nemcsak az egyházi hatóságok megütözését, hanem a hivek zugolódását is felkeltette már.

Ugyan ez ügyben a sz.-kőrödi egyház 29 tagja, esperesi hivatal útján, az egyházmegyére panasz beadványt terjesztett fel, ebben érzékenyen panaszolják, hogy Molnár Zsigmond hivatása egy jelentékeny részének, a kántori teendőknél megfelelni képtelen, mivel a templomban a gyülekezeti éneklést vezetni, iskolában a növendékeit éneklésre tanítani nem tudja, kérnek más alkalmas tanítót, ki az énekvezetési és énektanítói tisztnek is megfelelni tudjon.

Az énekvezéri és segédtanítói tiszt ellátása törvényszerint elutasíthatatlan kötelessége lévén Molnár Zsigmond kántortanítónak: elkötelezi őt egyházmegyei közgyűlés, hogy az énekvezéri összes teendők teljesítése végett segédtanítót alkalmazzon maga mellé,

vagy pedig folyó évi szept. elsőig oly helyre pályáz-
zék, hol nem kell kántori tisztet teljesítenie; ha
pedig egyiket se teljesítené: hivatalból fog nyugdíjaz-
tatása eszközöltetni.

32. Balajthy Károly lelkész a közalapkezelő bizottsági tag-
ságról — családi s egyéb fel nem sorolható súlyos körülmé-
nyeire s okaira hivatkozva, lemond.

Lemondása elfogadtatik s helyette közalap ke-
zelő-bizottsági tagul Bogdán Lajos pettyéni lelkész
megválasztatik.

33. Az amaci egyház által Erdődi Józseftől temetőhelyül
ajándékba kapott, illetve vett 600 négyszögöl területű ingatlan
szerzésére vonatkozó okiratokat egyházmegyei ügyész vélemé-
nye jelentése kapesán beterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlésünk az ügyész azon ja-
vaslatát, hogy az Erdődi Józseftől ajándék, illetve vé-
tel útján szerzett 600 négyszögöl területű temetőhely
telekkönyvi átírat iránt a küszöbön álló telekkönyvi
betétszerkesztési eljárás alkalmával tétessenek meg a
szükséges lépések, a fentforgó tlkvi akadályra való
tekintettel elfogadja, s ehez képest a beterjesztett 4
drb. eredeti okiratot oly utasítással adja ki az amaci
egyház előljáróságának, hogy a tlkvi betétszerkesztési
eljárásnak a községben való foganatosítása alkalmá-
val ezen 600 négyszögöl területű temetőhelynek az
egyház nevére való átíratását a kiküldött betétszer-
kesztő bizottság előtt kérelmezze.

Egyben felhívja a közgyűlés egyházmegyei ügyészt
arra, miszerint ezen temető helynek tehermentesítése
iránt lehetőleg még az átíratási kérelem előterjesztése
előtt a jelzálogos hitelezőkkel lépjen érintkezésbe

34 Az időszaki tanács tagjainak megválasztása kerülén sorrendbe :

megválasztattak :

Rendes tagokul: Széll György, Sátor Dávid,
Helmecy József

Póttagokul: Dr. Dezső Kálmán, Balogh István,
Böszörményi Zsigmond.

35. Az egyház látogatási küldöttség jelentette volt Adorjánból, hogy Sepsy Károlyné urnő nh férje Sepsy Károly által az adorjáni ev. ref. lelkészi és tanítói hivatal javadalmasására hagyományozott 2000 kor. tőke összeget s annak 116 kor. kamatját az egyház pénztárába befizette.

A jelentés Sepsy Károlyné urnő előzékenysége s az egyház iránt ezen nemes tettevel is kimutatott jóindulata iránti köszönet kifejezése mellett tudomásul vétetik, Egyuttal az egyház előljárósága utasítatik, hogy a hagyományt az alapító rendelkezése szerint kamatoztassa s a kamatokat a tőkéhez csatolja mindaddig, mig az összeg a meghatározott mennyiségre növekszik, s a hagyomány állásáról minden évben az egyházlátogató küldöttségnek jelentést tegyen.

36. A 86—1903. számú egyh. megyei végzéssel az aranyos-medgyesi ev. ref. egyházba kiküldött bizottság beterjeszti véleményét. E szerint az aranyos-medgyesi 18. sz. tjkvben 18. hrsz. a. az aranyos-medgyesi ev. ref. egyház nevén álló 544 négyszögöl ingatlan a tagosítási főkönyvben már nincs az egyház nevén, a kataszteri birtokivben pedig már jelenlegi tényleges birtokosa Korodán Tivadar nevén áll, ki annak adóját is fizeti. A kihallgatáson községi és egyházi előljáróságok azt tartják, hogy ezen birtokrészlet valami csere útján mehetett mostani birtokosa jogelődjének Tereszuszkai Imrének birtokába, legvalószínűbben azért, mert nevezett saját telkéből egész hosszban egy utat adott, melyben az egyházi birtokok

a községből sokkal közelebb megközelíthetők, mint a rendes tagosítási uton s kárpótlásul ezen utért lett kertje végében ezen kis terület neki az egyház által átengedve, mely csak tévedésből nem lett a telekkönyv átídomításakor átírva, az átídomító által azonban széljegyezve van, hogy Tereszuszi Imrée. — Mindezekből kifolyólag, tekintetbe véve, hogy a tagosításnak már több mint 30 éve s ezen idő alatt a kérdéses birtokrész másnak volt használatában, de meg fel nem tehető, hogy az egyház minden ellenérték nélkül másnak birtokába adta volna azt, sőt ily hosszas elbirtoklás után még peres uton sem lehetne azt az egyház birtokába visszavenni: bizottság az egyház által kiállított nyilatkozat jóváhagyását véleményezi.

Egyházmegyénk közgyűlése a kiküldött bizottság ezen véleménye alapján az aranyos-medgyesi ev. ref. egyház által kiállított nyilatkozatot jóváhagyva, megengedi, hogy aranyos-medgyesi 18. sz. tjkönyben 18. hrsz. a felvett 544 []-öl ingatlan az aranyos-medgyesi ev. ref. egyház nevére törölthessék s tényleges birtokosa Korodán Tivadar nevére telekkönyvi-
leg átirattathassák.

Ezen ügy felsőbb jóváhagyás végett a főt. egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetni határoztatik.

37. Olvastatott az 1903. évi egyházmegyei közgyűlés 76. sz. határozatával a mikolai egyház közönsége részéről Hadadi László tanítóval szemben fenálló dijhátralékok rendezésére kiküldött bizottság által folyó évi március hó 25-én a helyszínén felvett jegyzőkönyv, valamint Csaba Adorján és Magoss Ferenc kiküldött bizottsági tag urak külön-külön jelentése s ezekkel kapcsolatban Király Gyula lelkésznek a bizottság eljárását kifogásoló beadványa.

Tekintettel arra, miszerint a bizottság eljárása folyamán beigazolást nyert azon körülmény, hogy Hadadi László tanító dijhátralékára nézve ki lett elégitve s így eziránti kérelme tárgytalan: ez irányban a további eljárás szüksége fenn nem forog.

Amennyiben azonban mind a jegyzőkönyvből,

mind a jelentésekből az tűnik ki, hogy Mikolában az egyházi adók kivetése, közhirré tétele, behajtása, a befizetett összegek, valamint a hátralékok nyilvántartása és kezelése körül példátlanul rendetlen állapotok uralkodnak; jelesen a hátralékokat megállapító egyh. tanácsi határozatok jegyzőkönyvi pontjai önkényesen megváltoztatnak, meghamisítatnak s a megállapított összegek helyett, más nagyobb összegek iratnak be; s a hátralékok hamis cím alatt követeltetnek; s e tekintetben még a bizottság is szánt-szándékosan félrevezettetett; továbbá jogtalan egyházi adó kivetések és behajtások történnek s a jogtalan adók nem egyszer az egyházi pénztárt terhelik, mely körülmény végeredményében az egyház anyagi romlását és pusztulását fogja előidézni;

amennyiben továbbá a jelzett iratokból az is kitűnik, hogy ezen rendetlen és káros állapotokat lel-lelkésznek és gondnoknak törvénytelen és szabálytalan eljárása idézte elő: egyházmegyei közgyűlésünk Király Gyula lelkész és Papp Miklós gondnok ellen a fentebb megnevezett s általában a tárgyalási jegyzőkönyvből és a jelentésekből kitűnő összes törvénytelen és szabálytalan eljárásuk, cselekményeik és mulasztásaikért a fegyelmi eljárás megindítását elrendeli s e célból az összes iratokat a fegyelmi bíróság elnökéhez átteszi. A fegyelmi eljárás elbírálásáig a hátralékok mennyiségének megállapítását és azon kérdés eldöntését illetőleg, hogy a hátralék jogosan kit illet? további eljárást felfüggeszti.

A küldöttség lelkészi tagja 10 K. nap- és fuvar-diját az ügy végeldöntéséig az egyház pénztára előlegezze és azonnal fizesse ki.

38. Tóth György józsefházi lakos panaszol az iránt, hogy a Tóth András, Tóth György és Tóth Sándor közös tulajdonát képező s a józsefházai 88. sz. tjkönyvben felvett 23 kat. hold földet Szarka Károly és Bagoly Albert az egyház megbízásából megvették, pénz nem léteben a birói árverés alkalmával egy ő általa elfogadott 460 korona értékű váltóra vették fel a bánatpénzt és tették le a végrehajtó kezéhez.

Ő az egyháztanáccsal akként egyezkedett ki, hogy az őt illető egynegyedrészt birtok az aránylagos vételár lefizetése esetén nekie tulajdonába visszabocsáttassék.

Azonban a két megbízott árverelő megbízatásával visszaélve, a birtok egy részét idegeneknek eladták, a felvett pénztől be nem számoltak s az általa nyújtott bánatpénzt mai nap is fedezetlen.

Eljárásuk által az egyházat megkárosították, megbízatásukkal visszaéltek s ezen hűtlenségükért ellenök a megtorló fegyelmi eljárást kéri folyamatba tenni.

Az ezen ügyben kiküldött bizottság által 1904 év január 18-án felvett tjkönyv alapján hozott határozatban az egyház érdekének biztosítására a kellő intézkedések már megtétetvén:

közgyűlésünk folyamodó magánjogi panaszszának elbírálására magát illetékesnek nem tartja.

39. Tanügyi bizottság a körlátogatók által beszolgáltatott adatok alapján jelenti, miszerint egyházmegyénk iskoláiban a tanítás eredménye megnyugtató. Nem szaporodtak ugyan a kitűnő iskolák, de az ismert jó erők most is dicsérettel buzgókodtak, tanítóink zöme pedig, az adott viszonyokhoz mértén, becsülettel oldotta meg feladatát, sőt a múlt években elégtelennek jelzett iskolák is — egynek kivételével — elégséges eredménynyel számoltak el, tehát megfelelőnek találtattak, mely örvendetes körülmény részint abban leli magyarázatát, hogy egyeseknél az egyházmegye intelme s a körlátogatók sürgetése megtermette gyümölcsét, részint abban, hogy az elgyengült erők helyére ifjabb s erősebb nemzedék állott.

Helyesléssel vétetik tudomásul.

40. Tiszta-Berken — egyházmegyénknek ez idő szerint egyetlen elégtelen iskolájában oly szánalmas helyzetben tengő-

dik a tanítás, hogy kénytelen tanügyi bizottság az egyházmegye intézkedését kikérni. A tanító egy, még képzetlen ifju ember, kinél a tanításban való járatlanság nagy mérvű hanyagsággal is párosul, ehhez járul az előjárásának érthetlen közönye, mely okokból következik, mint okozat, az iskolás növendékek szálmass tudatlansága, elhagyatottsága.

Komolyan utasítja egyházmegyei közgyűlés a tiszta berki egyház előjáróságát, hogy feladatának magaslátára állva, iskolájára őrző szemmel vigyázzon, annak ügyeit, örökös gonddal kísérje, esperes urat pedig felkéri, miszerint a képzetlen ifju tanítót, az iskolai év végén bocsássa útjára, hogy a mire oly égető szüksége van, tanulmányait öregbithesse, tanpályáját bevégezhesse.

41. A szatmári ev ref főgymnasium fentartó testületi közgyűlésein, a lelkészek rendszerint kevés számmal vesznek részt, holott kívánatos volna nagyobb számban való megjelenésök; ugyanazért egyetemes lelkészi értekezlet kimondandónak tartja, hogy a lelkészek a fentartó testületi gyűléseken megjelenni tartssák szoros kötelességüknek, az egyházak pedig ilyen alkalommal a fuvar költséget viseljék.

Egyházmegyei közgyűlésünk a javaslatot elfogadja, s hasonló határozat hozatala céljából a szatmári egyházmegyét megkeresni határozza.

42. Kispaládi lelkész és gondnok. mivel az építész késedelmezése miatt a templom építési tervrajzot és költségvetést egyházmegyei gyűlésig az építető bizottság birálata alá nem terjeszthették: azon kérelemmel járulnak egyházmegyei közgyűlésünk elé, hogy hatalmazza fel esperes urat arra, miszerint az építető bizottság jóváhagyása esetén adjon egyházuknak engedélyt, hogy a pályázatot meghirdethessék s templomuk építését megkezdthessék.

Közgyűlés a későn érkezett tervrajzot s költségvetést kiadja az építető bizottságnak s felkéri azt minden részletre kiterjedő alapos birálatra, egyben

meghatalmazza esperes urat, hogy a bizottság helybenhagyó véleménye alapján az építési engedélyt adja meg, ellen esetben az egyházat a felmerülő hiányok pótlására utasítsa.

43. Csaba Adorján tanácsbíró ur jelenti, miszerint a homoki ev. ref. egyház iskolája oly államban van, hogy az a közegészségi követelményeknek egyáltalában meg nem felel, a mennyeiben alacsony, kicsiny, szűk s éppen ennél fogva az ajtó nyitásával a hideg levegő azonnal rátódul nem csak a közvetlen mellette ülő hanem az összes gyermekekre, mi a gyermekek egészségét nagyban veszélyezteti. Mely állapot ha meg nem változnék, kénytelen lenne mint a közegészség őre az iskolát bezáratni, s meg nem engedni, hogy abban a jövő iskolai évben tanítás tartassék.

Egyházmegyénk közgyűlése e jelentés folytán szigoruan, felelősség terhe alatt utasítja és elkötelezi a homoki ev. ref. egyház előljáróságát, hogy azonnal vagy új iskolát építsen, vagy a jelenlegit a közegészség kívánalmainak megfelelőleg bővitse ki és rendezze be, vagy más alkalmas helyiségbe helyezze el az iskolát, annyival inkább mert erre a célra 1200 kor. tőkesegélyt is kapott az egyház; utasíttatik továbbá az előljáróság, hogy eljárásáról az esperesi hivatalnak azonnal jelentést tegyen.

44. A tárgysorozat kimerítettén: esperes elnök köszönetet mondva Nagybánya város Tanácsának a közgyűlési terem szives átengedéséért, valamint a megjelent tagoknak szives érdeklődésükért és buzgalmaért:

a közgyűlést — az elnökség iránt a közgyűlés minden tagja által érzett köszönet és elismerés szavának nyilvánítása közben — berekeszti.

Közigazgatási bizottsági ügyek.

Tárgyaltattak az ápr. 7-iki gyűlésen.

45. A Király Gyula mikolai lelkész perköltség visszatérítése iránti keresete ügyében a bíróság következőleg alakult meg: Elnökök: Benesik István esperes és Böszörményi Zsigmond vil. tanácsbíró. Birák: Soltész János, Balogh István, Széll György, Molnár Lajos, Sátor Dávid, Tóth Mór, Dr. Dezső Kálmán. Előadó és jegyző: Szabó József.

Előadó jelenti hogy az egyházkerületi bíróság 396—1903. sz. végzésével Király Gyula perköltség visszatérítése iránti keresetét, illetve az ez ügyben 116/1903. sz. a. hozott egyházmegyei közigazgatási bírósági ítéletet visszatette bíróságunkhoz azzal a felhívással, hogy mindazon ítéleteket csatolja bíróságunk az iratokhoz, melyekre meghozott ítéletét alapította. Jelenti továbbá, hogy a kívánt ítéletek — sőt még a vonatkozó egyházkerületi és konventi ítéletek másolatai is — csatoltattak.

A előadói jelentés tudomásul vétetvén, az összes ügyiratok azzal a megjegyzéssel terjesztetnek fel az egyházkerületi bírósághoz, hogy a mikolai egyház ellen 91 frt 50 kr. perköltség sem megállapítva, sem behajtva sohasem lett; hogy ügyész részére az egyházmegyei bíróság által egy krajcár költség sem állapított meg, ilyen ítélet alapján ügyész részére Király Gyula mikolai lelkész egy krajcárt sem fizetett s így annak visszatérítése felett az egyházmegyei bíróság nem is rendelkezhetik; hogy az egyházmegye fegyelmi bíróságának a bírság és

perköltségeket megállapító ítélete még 1898-ban jogerőre emelkedett s az az ellen beadott perujítási kérelem az egyházkerületi bíróság jogerős ítéletével elutasított.

A következő ügyeknél a fentieken kívül szavazó bírák voltak még: Helmecey József és Osaba Adorján. Előadók és jegyzők voltak: a 46, 47, 48 számú ügyeknél Szabó József, a 49—52 számú ügyeknél Szilágyi Tihamér.

46. Olvastatott Bencsik István es peres és Molnár Lajos — mint egyházlátogatók — még a tavaszi közgyűlésre beadott következő jelentése:

Tisztaberki lelkész jelenti, miszerint az előjáróság által Szoboszlay Sándor itteni birtokos ellen, az egyházi tartozások nem fizetése miatt emelt panasz ma sincs elintézve, mert Szoboszlay ur ma sem fizet, sőt a fizetési hátralék kimutatás miatt, olyan sértő kifejezéssel illette a lelkészt, hogy kénytelen volt ellene a tek. járásbírósnál becsületsértési pert kezdeni, hol őt el is ítélték. —

Látogató küldöttség meggyőződött előjáróság panaszából, hogy az egyházmegyei küldöttség minden fáradozása hasztalan volt, mert Szoboszlay ur a fapénzt ma sem fizette, sőt annak kifizetését egyenesen megtagadta. Ennél fogva a nt. ur megnyugtatta előjáróságot, hogy az egyház Szoboszlay ur ellen fennálló követelésének behajtását — egyházmegyei ügyész közbejöttével — kérni fogja az egyházmegyei közgyűléstől:

Megütközéssel értesül közigazgatási bíróságunk Szoboszlay Sándor tisztaberki lakos azon eljárásáról, hogy, bár az ott járt küldöttségnek a presbytérium előtt megígérte, hogy az ott elszámolt és általa elfogadott 43 kor. 40 fill. napszám különbözeti tartozását az egyháznak megfizeti, — azt mindez ideig nem tette, sőt annak megfizetését megtagadta; ugyanazért megkerestetni rendeli a szatmári járás tekintetes főszolgabírói hivatalt oly kérelemmel, miszerint a jelzett 43 kor. 40 fillér napszám különbözeti tartozást Szoboszlay Sándor tisztaberki lakos egyháztagon behajtatni sziveskedjék.

47. A tisztaberki egyház nevében Bodor Pál lelkész és Szabó István gondnok 1903 dec. 27-iki kelettel ellátott beadványukban arra kéri egyházmegyénket, hogy a 120—1903 sz. egyh. megyei közigazgatási bírósági ítéletben kimondott azon kötelezettség teljesítését, mely szerint a templom építés céljára a hivek által saját költségökön előállíttatni elvállalt 50,000 téglá égetésére az Egyleti Takarékmagtárból felhasznált 600 kor visszatérítésére köteleztettek — el napolni és felfüggeszteni méltóztassék. Indokolják e kérelmüket azzal, hogy a múlt évben a templomot kívül belül kimeszeltették, portikussal s új fedélzettel látták el, mely munkára 416 kor. 76 fillért költöttek. S miután a föld szűken termett s részint terhes közmunkával részint még terhesebb önmegadóztatással ily áldozatot hoztak: erejük feletti lett volna a 600 koronának a kitűzött időre befizetése vagy behajtása.

Egyben jelentik, hogy Szoboszlay Sándor ur az általa az egyház földjéből templomépítésre égetett 50,000 téglának átadását megtagadta.

Közigazgatási bíróságunk, bár a beadvány formailag felszerelve nincs, amenynyiben presbyteri jegyzőkönyv sincs ahoz csatolva, sőt még pecséttel sincs ellátva; mindazonáltal ettől most eltekint; s miután a visszatérítés ideje ugy is elmúlt, de méltányolva éppen a templom javítására hozott áldozatot is: a visszatérítés idejét elhalasztja f. évi október hó 31-dikéig azon feltétellel és szigorú utasítással, hogy az előljáróság e határozat vétele után azonnal az egyes hivekre eső tartozásokat kötvényileg biztosítsa s azokon a kik a jelzett határidőre le nem fizetnék tartozásaikat beperesítés útján hajtassa be, e részbeni mulasztás esetére előre is kimondatván a presbytérium anyagi felelőssége.

E határozatról Szoboszlay Sándor ur is értesíteni rendeltetik azon köteleztetéssel, hogy az általa, az egyház földjéből templomépítésre égetett 50,000 téglát az egyháznak haladéktalanul adja át.

48. Bodnár János kak-szentmártoni lelkész az iránt kérelmez, hogy közigazgatási bíróságunk Gyulai Lajost, Erdei Sándort és V. Király Ferencet, kik nem akarják fizetni a díjlevél alapján rájuk még 1902-ben kivetett egyházi adót, ezen adó fizetésében marasztalja el.

A kérvény mellékleteivel együtt kiadatik esperes urnak, saját hatáskörében leendő intézkedés végett.

49. Kovács József szatmárhegyi állami iskolai tanító kántori fizetésének kiutaltatása iránti kérelme,

ítélet:

A mennyiben a szatmárhegyi egyháztanács az egyházmegyei közgyűlés 121/902. sz. alatt hozott határozatában odautasított, hogy Kovács József állami tanítót egy év tartamára 400 kor. fizetéssel szerződtesse kántornak, s a kántorkérdés rendezése esetére pedig e 400 koronának Szatmár város által való megtérítése iránt tegyen lépéseket, — a mennyiben ezek szerint a Kovács József kántori díját maga az egyház köteles fizetni, míg a Szatmár várostól járó kántori segély ez esetben magát az egyházat, nem pedig az ideiglenesen alkalmazott kántort illeti.

Kovács József azon kérelmével, hogy a Szatmár város által még ki nem fizetett 264 kor. 64 fillér kántori segélynek részére való kiutalása megengedjék, — elutasítatik, egyben azonban a szatmárhegyi egyház oda utasítatik, hogy a Kovács József 400 kor. kántori fizetéséből még ki nem fizetett 116 korona összeget 30 nap alatt nevezettnek fizesse ki, a kántori segélyből még bent levő részt pedig Szatmár várostól saját nyugtájára vegye fel.

50. A sárközi egyháztanács határozata a beszolgáló lelkész és tanító díjainak honnan való fedezése tárgyában.

Ítélet:

A közigazgatási bíróság Körössy Ferenc elválasztott sárközi lelkészt kötelezi arra, hogy a Papp József volt beszolgáló lelkész részére 1903. év ápr. máj., június, július és augusztus hónapjaira havonként 40 K-át, a beszolgáló tanító részére pedig ugyancsak az említett hónapokra havonként 10 K-át 30 nap alatt fizessen meg.

Indokok:

Körössy Ferenc elválasztott lelkészt kellett a beszolgáló lelkész tiszteletdíjában és a beszolgáló tanító javadalmában marasztalni azért, mert bár lelkészi állását csak 1903. szept. 2-ik napján foglalta el, a lelkészi javadalmat az egész 1903. évben ő élvezte. — és mert Papp József beszolgáló lelkész csak az 1903. év április havától, vagyis csak azon időtől teljesített beszolgáló lelkészi functiót, a melytől kezdve már elválasztott lelkész huzta a lelkészi javadalmat. Ezeknélfogva az 1903. évi egyházmegyei közgyűlés 102. sz. határozatában megállapított díjakban Körössy Ferenc elválasztott lelkész volt elmarasztalendő.

Miről Körössy Ferenc és Papp József lelkészek és Peleskey Dániel tanító értesítettnek.

51. Özv. Gaál Péterné volt sárközi lelkésznének néhai férje által a sárközi cinteremben és paplak kertjében elültetett gyümölcsfák, s a külső földekben elvetett lóheremag értékének kárpótlása iránti ügyében a kárpótlás tárgyát képező beruházások megbecslésére kiküldött bizottság a foganatosított becslésről felvett jegyző könyvet beterjeszti.

Ítélet:

A közigazgatási bíróság a néhai Gaál Péter sárközi volt lelkész által a sárközi cinteremben, papi-

lak kertjében és külsőföldekben eszközölt beruházások, megváltandó értékének a Tatai Miklós esperesi megbízott, Sátor Dávid, mint az özv. Gaál Péterné és Lőrinci Károly mint a Kőrössy Ferenc lelkész megbízottjai által 110 koronában történt megbecslését helybenhagyja, s Kőrössy Ferenc sárközi lelkészt az egyházmegyei közgyűlés által 1894-ben elfogadott beruházási szabályok 12 és 14 §-ai alapján arra kötelezi, hogy ezen 110 korona megváltási összeget a néhai Gaál Péter volt sárközi lelkész örökösei képviselőjének, özv. Gaál Péternének a mai naptól számított 2 év alatt végrehajtás terhével fizesse meg.

Erről özv. Gaál Péterné és Kőrössy Ferenc lelkész értesítettnek.

52. Erdődi György amaczi egyháztag kérelme az amaci egyházi előljárásság ellen a Gulya féle templomi székben való ülhetésért 1891 évben fizetett 100 korona és 8 $\frac{1}{2}$ %-os kamatainak visszafizettetése, vagy a Gulyaféle székben való ülhetésének megengedése iránt.

í t é l e t:

Közigazgatási bíróságunk az amaci egyházat arra kötelezi, hogy az Erdődi György egyháztag által a Gulya család által elfoglalt templomi székben való ülhetéséért az 1891 évi április hó 5-én kifizetett 100 korona váltság díjat nevezetnek 30 nap alatt végrehajtás terhével fizesse vissza, míg ellenben Erdődi Györgyöt azon kérelmével, hogy az egyház a 100 kor. tőke 8 $\frac{1}{2}$ %-os kamatainak megfizetésében is elmarasztaltassék, — elutasítja.

Egyben a közigazgatási bíróság Erdődy Györgyöt a 104/889 sz. közgyűlési határozat értelmében újólág is értesíti, hogy a templomban senkinek kiváltságos széke nincsen.

Indokok:

Az amaci egyház kötelezendő volt az Erdődi Györgytől 1891 évben templomi székülés megváltási díj fejében felvett 100 korona vissza fizetésére azért, mert templomi székekben való ülhetésekért az egyházak által váltságdíj egyáltalán nem szedhető, s így a jogtalanul felvett váltságdíjat visszafizetni köteles.

Erdődi György kamat követelés iránti igényével elutasítandó volt azért, mert az egyház a fizetett 100 koronának jóhiszemű birtokosa lévén, — kamat fizetésre nem kötelezhető.

Templomi székek iránti igények az egyházmegyei közgyűlés 93,903 sz. határozata értelmében érvényesíthetők nem lévén, — a templomi székben való ülhetés tekintetében a 104,889 sz. közgyűlési határozat intézkedése volt fenntartandó.

Fegyelmi ügyek:

53. Szentpétery Jenő uszkai gondnok ügyében a bíróság következőleg alakult meg: Elnökök: Bencsik István esperes, Böszörményi Zsigmond vil. tanácsbíró. Birák: Soltész János, Balogh István, Széll György, Molnár Lajos, Sátor Dávid, Helmeczy József, Tóth Mór, Dr. Dezső Kálmán, Csaba Adorján. Előadó és jegyző: Szabó József. Ügyész: Dr. Haresár Géza.

Tárgyalást vezető elnök jelenti, miszerint Szentpétery Jenőnek, Boros Sándor és társa panaszlevele feleletre kiadott. A felelet beérkezvén: az iratok egyházmegyei ügyésznek véleményezés végett kiadattak. Vizsgáló birák kiküldése szükségesnek nem mutatkozott.

Egyházmegyei ügyész indítványozza, hogy Szentpétery Jenő uszkai lakos egyházgondnok ellen folyamatba tett ügyben a további eljárást szüntessék meg.

Az előadói vélemény meghallgatása után a nagybányai ev. ref. egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság 1904. ápril. 7-én Nagy-Bányán tartott gyűlésében Szentpétery Jenő ügyében a következő

végzést hozta:

Az ügyészi vélemény elfogadtatik s Szentpétery Jenő gondnok ellen folyamatba tett ügyben a további eljárás megszüntettetik.

Indokok:

Boros Sándor és Szentpétery Zsigmond uszkai lakosok panaszukban Szentpétery Jenő gondnokot, hűtlen vagyon kezeléssel, az egyház javainak elfecsérelésével, szabálytalan egyházi adó behajtásával vádolják.

Szentpétery Jenő hivatkozva 6 évi kifogástalan gondnoki működésére, tagadta a vádak valódiságát s csatolva az 1903. évi dec. hó 13-ik napján tartott egyháztanács üléséről felvett jegyzőkönyvet, arra hivatkozott, hogy számadásai megvizsgáltattak évről évre, azok ellen kifogás nem emeltetett.

Tekintettel arra, hogy a csatolt egyháztanács ülésről felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint, az uszakai ev. ref. egyház presbyteriuma a panaszban foglalt összes vádakát alaptalanoknak nyilvánította s bizonyítja, hogy panaszlott gondnok e minőségében lelkiismeretesen és hiven járt el, a gondnoki számadások évről-évre meg- és felülvizsgáltattak: a beadott panasz tényállításait valótlannak kellett tekinteni és pedig annyival is inkább, mert magok panaszolók is újabb beadványukban a vádakát alaptalanoknak, teljesen valótlannak mondják, miket csak Baka László az értelmi szerző — erős rábeszélésére irtak alá; ezek következtében tehát a további eljárást beszüntetni kellett.

54. Bagoly Albert józsefházai ev. ref. tanító ellen indított két rendbeli fegyelmi ügyben a bíróság a következőleg alakult meg:

Elnökség; Bencsik István esperes, Böszörményi Zsigmond legidősebb vil. tanácsbíró.

Szavazó bírák: Soltész János, Balogh István, Széll György, Molnár Lajos, Helmecey József, Tóth Mór, Csaba Adorján

Jegyző: Magoss Ferenc. Ügyész: Dr. Harcsár Géza.

Miután a bíróság az előterjesztett iratokból arról győződött meg, hogy az ügy ítélethozatalra kellőképen előkészítve nincs.

Az összes ügyiratot azzal teszi át az elnökséghez, hogy a nevezett fegyelmi ügyben vizsgáló bizottság kiküldetéséről intézkedjék.

55. Szentgyörgyi Zsigmond homoki lelkész fegyelmi ügyében a bíróság a következőleg alakult meg:

Elnökök: Bencsik István esperes, Böszörményi Zsigmond, vil. tanácsbíró. Bírák: Balogh István, Széll György, Helmecey József, Molnár Lajos, Sátor Dávid, Tóth Mór, Dr. Dezső Kálmán (előadó is), vizsgáló bírák voltak s így nem szavaznak: Soltész János és Csaba Adorján tanácsbírák. Ügyész: Dr. Harcsár Géza: Jegyző: Szabó József

Idézve voltak s megjelentek: panaszolók részéről Gődény Sándor, Nagy Lajos, Gaál Sándor és Szentgyörgyi Zsigmond panaszlott lelkész.

Bíróság, miután az ügy szabályszerűen előkészítettett, a tárgyalást elrendeli.

Előadó az ügyet a következőkben ismerteti: Gődény Sándor és társai homoki lakos presbyterek a következő 7 pont alatti panaszt terjesztették be az esperesi hivatalhoz, Szentgyörgyi Zsigmond lelkészek ellen: 1. Lelkész goromba, indulatos és gunyos viseletet tanusít az egyháztanács tagjaival szemben. 2. Az egyháztanács jegyzőkönyveit maga vezeti tetszés szerinti szöveggel, a megválasztott jegyzőt be nem igtatja, a jegyzőkönyveket nem hitelesített. 3. 1063. aug. 1-től 1094. jan. közepéig sem köz- sem presbyteri gyűlést nem tartott. 4. Egyháztanács határozata nélkül felesleges javításokat eszközöltet. 5. Más tanácsbíróra küldte be a szavazatot, mint a kire a presbytérium szavazott. 6. A presbytérium nélkül gondnokkal együtt kölcsönt folyósított. 7. A Szakál Károly által felajánlott urvasorai bort indokolatlanul visszautasítja. 8. Az 1903. évi gondnoki számadás megvizsgálását akadályozza.

Megkérdezte panaszosok, hogy fentartják-e panaszaikat? Gődény Sándor szószerint felolvastatni kéri a panaszlevelet, mi megtörténvén azt mondja, hogy az abban foglaltak csak halvány másolata lelkész helytelen s szabálytalan viselkedésének. A panaszt minden pontjában fentartja.

Panaszlott lelkész szintén nyilatkozik s hivatkozva a panaszlevélre adott feleleteiben foglalt védekezéseire: részint valótlannak mondja a vádak, részben egyháza iránti buzgósága szándékos félremagyarázásából — minek forrása némely presbytereknek ellene való gyűlölete s kötekedése — részben elébbi presbyteri határozatoknak figyelembe nem vevéséből származtak azok. Az 1. pont alatti vádat illetőleg azt mondja, hogy egy presbyterrel, volt ugyan összeszólalkozása, de nem hivatalos helyen és működésközben, hanem a mezőn, mire annak előző durva támadása s lelkészi méltóságát sértő fellépése adott okot. A jegyzőnek megválasztott napszámos embert azért nem eskette fel, mert van a községben tanító is jegyző is, még is miután nem ilyeneket, hanem egy arra az állásra nem kvalificált embert választottak: ez egyenes kötekedés volt s személye ellen irányult; de meg az illetőnek már apja is ben van a presbytériumban: nem akart tehát praecedent szolgáltatni arra, hogy

apa és fiu is ben legyenek a presbytériumban. Az 5 pont alatti panaszt illetőleg előadja, hogy az egyház Tóth Mór t. bírora szavazott, de nem irták alá felhívása dacára a hitelesítést, különben a szavazati ívet a gondnok is alá irta, mit bizonyít az, hogy az egyházmegye nem kifogásolta a szavazatot. Végül a 8-ik panasz tárgya már megszűnt mert a számadás, megvizsgáltatott s helybe is hagyatott miről bemutatja a presbyteri jegyzőkönyvet.

Az ügy teljesen kimerítettvén egyh. m. ügyész beigazoltaknak látja a vádakat s indítványozza, hogy panaszlott lelkész az egyh. törvény 301 §-a 7 pontjába ütköző vétségek elkövetésében vétkesnek mondassék ki s a 307 §-a pontja alapján büntetessék.

Ezek után elnök a tárgyalást berekeszti s a feleket távozásra szólítja fel, mi meg történvén:

A nagybányai ev. ref. egyh.-megye bírósága, mint fegyelmi bíróság 1904. ápr. 7-én Nagy-Bányán tartott gyűlésében a Gödény Sándor és társai homoki lakos presbyterek panaszára indított fegyelmi ügyet megvizsgálván zárt ülésben az előadói vélemény meghallgatása a vád és védelem mérlegelése után a következő

ítéletet hozta:

Szentgyörgyi Zsigmond homoki lelkész az egyh. törvény 301 §-a 7-ik pontjába ütköző vétség elkövetésében vétkesnek kimondatik s a 303 §. a) pontja alapján intésre ítéltetik.

Egyidejűleg 28 kor. vizsgálati költségnek 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe alatti megfizetésében elmarasztaltatik.

Indokok:

El kellett ítélni panaszlottat, mert:

1. A vizsgálat folyamán megállapítottat, hogy lelkész a jegyzőkönyvet nem hitelesített s több jegyzőkönyv hitelesített-

len s ez által vétett az egyh. törvény 311 §-a ellen. Lelkésznek azon védekezését bíróság figyelembe nem vehette, hogy a jegyzőkönyv hitelesítésére kinevezett presbyterek a megbízást el nem fogadták, mert a hivatolt § szerint a hitelesítést a következő gyűlésen a presbytérium által eszközölnie kellett volna.

2. Megállapítottatott ugyancsak a vizsgálat folyamán, mit maga a lelkész is el ismer, hogy 5 hónapon át nem tartott presbyteri gyűlést, holott pedig ezt az egyh. törvény 29-ik §-a minden negyedévben feltétlenül elrendeli, vétett tehát e §. rendelkezése ellen. Végre:

3. Lelkész beismerése alapján beigazolást nyert azon körülmény, hogy lelkész a presbyterium hozzájárulása nélkül kölcsönt folyósított s ez által megsértette az egyh. törvény 27. §-nak 5-ik pontját. Nem mentheti lelkész eljárását sem az, hogy a kölcsönt gondnokkal együtt — sem az, hogy jóhitelű embereknek folyósította, mert ezt a jogot és kötelességet a hivatolt §. egyenesen a presbyterium hatáskörébe utalta.

A többi vádakát bíróság beigazoltaknak nem találta.

A 28 kor. költségben el kellett marasztalni lelkészt, mert a vizsgálatra ő adott okot s e marasztalás a fenti ítélet folyománya.

Az ítélet felek előtt nyílt ülésben kihirdettetett s abban mind a panaszlott, mind a panaszlók megnyugodtak.

Függelék.

Az 1, 2, 4—7, 11—17, 19, 21, 22, 24, 28, 29, 32, 34—36, 43—48, 53, 55. számokat jegyzette: *Szabó József*.

A 3, 8—10, 18, 20, 31, 39—42, 54. számokat: *Magoss Ferenc*.

A 23, 25—27, 37, 38. számokat: *Torday Imre*.

A 33, 49—52. számokat: *Szilágyi Tihamér*.

Ezen jegyzőkönyv hitelesített

Szatmáron, 1904. április 18.

Szabó József

egyh. m. főjegyző.

Magoss Ferenc

egyh. m. aljegyző.

Bencsik István

esperes.

Soltész János

t. b.

Helmecy József

Tóth Mór

Dr. Dezső Kálmán

Balogh István.

Betűsoros tárgymutató.

A.

Adorjáni volt lakos nh Sepsi Károly hagyománya betizedett az egyház pénztárába. 35.

Államsegély (rendes) kiosztása. 10.

Amaci lakos Erdődi György templomi székváltsága visszafizetendő. 52.

Amaci temető átiratását az egyház eszközölje 33.

Ar.-Medgyesi telekrész Korodán Tivadar nevére átiratható. 36.

C.

Congrua — lelkeszi — le nem foglalható. 13.

D.

Debreceni protestáns egyetem ügyében vélemény. 15.

E.

Elnök helyettesítettik világi részről. 2.

Énekes könyv ügyében vélemény. 16.

Esperesi jelentés az egyházmegye állapotáról. 7.

G.

Görbedi régi államilag kiegészített tanítói díjlevél visszaállítása engedélyeztetik. 18.

Görbedi új iskola és tanítóilak tervrajza és költségvetése jóváhagyatik. 20.

Gróf Degenfeld Sándor e. m. gondnok családi gyásza alkalmából részvét nyilvánítatik 4.

Gulyás Lajos volt lelkész emléke. 5.

Gyámintézeti (országos) számadás tudomásul vétetik. 12.

Gyűlés megnyitása. 1.

Gyűlés tagok igazolása s indokolatlanul távolmaradottak. 3.

Gyűlés folytatási idejének kitűzése. 19.

Gyűlés berekesztése. 44.

H.

Homoki iskola ujja építendő. 43.

Homoki lelkész Szentgyörgyi Zsigmond ügye. 55.

I.

Időszaki tanács megalakítása. 34.

J.

Jegyzőkönyv hitelesítő küldöttség választása. 6.

Jegyzőkönyvek (egyh.-megyeiek 1872—1902.) tárgymutatójának elkészítéséről jelentés s kinyomtatásáról intézkedés. 8.

Józsefházai Tóth-féle 88. sz. tk.-könyvi birtok ügyében intézkedés. 25.

Józsefházai tőkepénzek rendeltetése. 26.

Józsefházai templomra gyűjtési engedély alispántól kérelmezhető. 27.

Józsefházai lakos Tóth György panasza a 88. sz. telek-könyvi birtokvételeből kifolyólag. 38.

Józsefházai tanító Bagoly Albert ügyének tárgyalása elhalasztatik. 54.

K.

Király Gyula mikolai lelkész perköltség ügye egyh. kerületre felterjesztetik. 45.

Kiss Bertalan szatmári egyh.-megyei főjegyző elleni polgári birói eljárás beszünttetett. 21.

Király Gyula ellen az egyházi adók kivetése és nyilvántartása körüli szabálytalan eljárásáért fegyelmi eljárás indítatik. 37.

Kis-paládi templom tervet és költségvetést építető bizottság bírálja el. 42.

Költségvetési ívek módosítására bizottság kiküldése. 9.

- Könyvtárnok számadását az 1903-ik évről beterjeszti. 22.
 Közalap bizottsági tagságról Balajthy Károly lemond, helyette Bogdán Lajos pettyéni lelkész választatik meg. 32.
 Közpénztári tartozással hátralékban levő egyházak. 23.
 Közpénztári értékek rendezése s Molnár Lajos volt közpénztárnok tartozásának megállapítása. 24.
 Krassói magtár életbeléptetése ügyében küldöttség. 17.

L.

- Lelkeszi állami kiegészítési összeg -- congrua — le nem foglalható. 13.
 Liturgia — egységes — ügyében vélemény. 14.

M.

- Melegh Gyula kérelme nh. atyja közpénztári tartozása ügyében nem teljesíthető. 30.
 Mikolai tanító Hadadi László fizetési hátraléka ügyéből kifolyólag Király Gyula lelkész és Papp Miklós gondnok ellen fegyelmi eljárás rendeltetik el. 37.

N.

- Nagybányai egyház a Veres-féle házastelket megveheti. 28.
 Nyugdíjintézeti (egyh.-megyei lelkészi) számadás 1903.-ról helybenhagyatik 11.

O.

- Ombodi fitanítói kertrész leánytanító részére átadása engedélyeztetik. 29.

S. Sz.

- Sárközi beszolgálói díjjakat Kőrössy Ferenc lelk. fizesse. 50.
 Sárközi beruházási díjjak megállapíttatnak. 51.
 Szamoskőrödi tanító Molnár Zsigmond a kántori teendők végzéséről intézkedjék, ellenesetben nyugdíjaztatása kéretik. 31.
 Szatmári gimnásium pártfogósági gyűlésére lelkészek járnak s utiköltségüket az egyházak fizessék. 41.
 Szatmárhegyi tanító Kovács József kántori díjját az egyház fizesse s a kántori díjat a várostól vegye fel. 49.

Szentmártoni lelkész Bodnár János egyh.-adó iránti kérelme espereshez tétetik át. 48.

T.

Tárgymutatót az 1872—1902. évi egyh.-megyei jegyző-könyvekhez Szabó József főjegyző elkészítvén, kinyomatása elrendeltetik. 8.

Tanítás eredménye egyházmegyénkben 39.

Tisztaberki iskolai tanítás eredménytelensége. 40.

Tisztaberki lakos Szoboszlay Sándor napszám tartozása a szolgabirói hivatalhoz áttétetik 46.

Tisztaberki hiveknek a magtárból téglaegetésre felhasznált tartozásuk befizetésére okt. 31-ig haladék adatik. 47.

U.

Uszikai gondnok Szentpéteri Jenő fegyelmi ügyében az eljárás beszünttetetik. 53.

A jegyzőkönyvben előforduló sajtóhibák.

- 5-ik lap 3-ik bekezdés nagyszerű helyett: nagynevű.
 6-ik lap 3-ik bekezdés jövőbe h.: jövőjébe.
 6-ik lap 4-ik bekezdés íziben h.: ízében.
 7-ik lap 6-ik bekezdés bíróságot h.: birságot.
 11-ik lap 1-ső bekezdés közgyűlésen h.: közgyűlésre.
 16-ik lap 5-ik bekezdés 2-ik sora után olvasandó: gyülekezeti ének.
 16-ik lap 7-ik bekezdés megállapítottak h.: megállapítottak.
 17-ik lap 1-ső bekezdés végzésével h.: végeztével.
 18-ik lap 4-ik bekezdés iktatandó h.: iktató.
 18-ik lap 7-ik bekezdés másodnapokon h.: másnapokon.
 19-ik lap 1-ső sor az egyházak h.: az egyes egyházak.
 19-ik lap 4-ik sor egyházunkba h.: egyházunk kebelébe.
 20-ik lap 2-ik bekezdés alapnak a h.: alapnak az uj.
 21-ik lap 1-ső sor 92 kor. h.: 94 kor.
 21-ik lap 4-ik sor államsegély h.: államsegélyt.
 21-ik lap 1-ső bekezdés értékű h.: értéket képviselő uj.
 21-ik lap 5-ik bekezdés az építésre szó duplán van szedve.
 22-ik lap 1-ső sor rendelte h.: rendet.
 22-ik lap 15-ik sor panaszukat h.: panaszunkat.
 22-ik lap 1-ső bekezdés eljárását h.: eljárást.
 22-ik lap 2-ik bekezdés panaszukat h.: panaszunkat.
 22-ik lap utolsó bekezdés 194 K. 7 f. h.: 194 K. 57 f.
 22-ik lap utolsó bekezdés 134 K. 68 f. h.: 134 K. 67 f.
 23-ik lap 2-ik bekezdés Mikola egyház régibb tartozása 125 K. 67., mult évi tartozása 81 K. 81 f.
 23-ik lap 4-ik bekezdés tartjuk h.: látjuk.
 23-ik lap 5-ik bekezdés 94 kor. h.: 84 kor.
 23-ik lap 6-ik bekezdés 276 K. h.: 476 K.
 25-ik lap 9-ik bekezdés Györgynek h.: Györgyről.
 26-ik lap 3-ik bekezdés a józsefházai egyház h.: a józsefházai ev. ref. egyház.
 27-ik lap 1-ső bekezdés 2706 K. 28 f. h.: 2706 K. 39 f.
 27-ik lap 5-ik bekezdés használja h.: használhatja.
 27-ik lap 6-ik bekezdés összegéből h.: összegéről.
 28-ik lap 1-ső bekezdés Mátéfy h.: Mátéfy.
 28-ik lap 2-ik bekezdés vizsgálatott h.: vizsgálatot.
 28-ik lap 4-ik bekezdés 1093. h.: 1903.
 29-ik lap 4-ik sor elhatározza h.: elhatározta.
 29-ik lap 12-ik sor. fizetéséből a 2 K. olvasandó.
 29-ik lap 12-ik sor kívül a faiskola kert 1300 olvasandó.
 29-ik lap utolsó sor Meleg h.: Melegh.
 30-ik lap 1-ső sor tanítóval egyeztek h.: úgy egyeztek.
 30-ik lap 2-ik bekezdés 26—1004 h.: 26—1902.
 30-ik lap 3-ik bekezdés hogy Molnár Zsig. h.: hogy tanítójuk Molnár Zs.
 30-ik lap 4-ik bekezdés segédtanítói h.: énektanítói.
 31-ik lap 4-ik bekezdés átirat h.: átiratása.
 32-ik lap 2-ik sor sorrendbe h.: sorrendre.
 32-ik lap 7-ik bekezdés 86—1903 h.: 85—1903.
 32-ik lap 7-ik bekezdés főkönyvben h.: földkönyvbe.
 32-ik lap 7-ik bekezdés kihallgatáson h.: kihallgatott.
 32-ik lap 7-ik bekezdés melyben h.: melyen.
 33-ik lap 1-ső bekezdés átirattathassák h.: átirattathassék.
 37-ik lap 3-ik bekezdés buzgalmaért h.: buzgalmukért.
 38-ik lap utolsó sor bíróságának h.: bíróságnak.
 39-ik lap 5-ik bekezdés hivatal h.: hivatalát.
 40-ik lap 1-ső bekezdés mukára h.: munkákra.
 41-ik lap 4-ik sor utolsó szavától kimaradt: egyházi.
 44-ik lap 3-ik bekezdés szüntessék h.: szüntettessék.
 46-ik lap 1-ső bekezdés valódiságát h.: valóságát.
 47-ik lap 3-ik bekezdés 1063 h.: 1903.
 48-ik lap 1-ső bekezdés 307 h.: 303.
 49-ik lap 1-ső sor 311 h.: 31.

